

BIULETYN

KWIECIEŃ 2023

50-lecie

OKOLICZNOŚCIOWY
SZKOŁY POLSKIEJ W RZYMIE

Co to znaczy Polska Szkoła?

1973 - 2023

**Szkoła Polska im. Gustawa Herlinga - Grudzińskiego
przy Ambasadzie RP w Rzymie**

via Costantino Maes 23, 00162 Roma

www.rzym.orpeg.pl

Facebook: Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Rzymie

tel. +39 066864619

e-mail: rzym@orpeg.pl

SCUOLA POLACCA PRESSO L'AMBASCIATA DELLA REPUBBLICA DI POLONIA A ROMA

La nostra è una scuola pubblica diretta dal Ministero dell'Istruzione Polacco e dal Centro di Sviluppo dell'Istruzione Polacca all'Estero di Varsavia (ORPEG).

Sul territorio italiano la scuola svolge la sua attività sotto la supervisione dell'Ambasciata della Repubblica di Polonia. Il funzionamento del nostro Istituto è paragonabile a quello delle scuole italiane all'estero. Apparteniamo a una rete di più di 70 scuole polacche all'estero, di queste le più grandi si trovano a Parigi, a Vienna e, appunto, a Roma. La nostra Scuola è frequentata da circa 500 alunni. Altri 300 studiano nelle scuole polacche di Ostia, di Milano e di Bologna.

Secondo il decreto del Ministero dell'Istruzione Polacco del 09.08.2019, le scuole polacche all'estero impartiscono un'istruzione complementare. A seconda della classe, gli alunni frequentano le lezioni solo di lingua polacca, di storia, di educazione civica e di geografia della Polonia (avendo 3 - 5 lezioni a settimana). Il compito della Scuola, oltre a impartire gli insegnamenti, consiste nel mantenere l'identità nazionale dei nostri allievi, nel far loro avere una buona padronanza di entrambe le lingue e nel prepararli alla vita nella società multiculturale. Abbiamo la consapevolezza che accettare la propria cultura e conoscere le proprie radici permetterà ai nostri alunni di trovarsi meglio nella loro prima o seconda patria – l'Italia. Tutti i nostri alunni parlano perfettamente in italiano, la lingua polacca è per loro la seconda lingua.

I nostri alunni provengono da famiglie polacche che vivono in Italia da diversi anni o, sempre più spesso, da famiglie in cui un genitore è italiano e uno polacco. I ragazzi hanno, dunque, la cittadinanza italiana, o spesso la doppia cittadinanza. Sono perfettamente integrati nella società italiana, essendo figli di immigrati di seconda generazione.

La Scuola ha iniziato la sua attività 50 anni fa ed all'inizio fu ospitata dalla stessa Ambasciata presso i suoi ambienti. Con l'aumento del numero degli studenti, la scuola ha dovuto cambiare e adeguare i propri spazi. Fin dall'anno scolastico 2014/2015 il nostro Istituto ha avuto due sedi in due locali affittati da privati (uno in zona Prati, l'altro nel centro storico, accanto a Piazza Venezia). Ora la sede della Scuola si trova nell'Istituto Cuore Immacolato di Maria, grazie alla collaborazione con l'Associazione Dedalo. Lo Stato Polacco sostiene tutte le spese del funzionamento della Scuola (affitto, bollette, stipendi degli insegnanti e lo staff, attrezzature, materiali, manuali scolastici ecc.). Grazie al finanziamento del governo polacco partecipiamo attivamente a progetti importanti come ad esempio *Lavagna Attiva*, *Laboratori del Futuro*, *Conosci il Tuo Paese*. La Scuola dispone di propri arredi e attrezzature (banchi, lavagne interattive, computer ecc.) e di una biblioteca. Il Consiglio dei Genitori ci dà sempre un fattivo e continuo aiuto e sostegno.

I nostri studenti frequentano la Scuola una volta a settimana, solo nel pomeriggio (eccetto il sabato- quando la scuola svolge l'attività tutto il giorno). Il sistema di insegnamento assomiglia piuttosto a quello delle scuole di lingue, ma diversamente dalle tali scuole non si limita solo alla didattica ma insiste molto alla identità culturale e nazionale degli alunni, promuovendo il bilinguismo come il metodo di fare crescere i bambini e ragazzi nati nelle famiglie polacco-italiane.

Dott.ssa Danuta Stryjak,
Dirigente scolastico
della Scuola Polacca
presso l'Ambasciata
della Repubblica di Polonia
in Roma

Z okazji Jubileuszu 50-lecia Szkoły Polskiej w Rzymie oddajemy w Państwa ręce Biuletyn okolicznościowy pt. *Co to znaczy Polska Szkoła (w Rzymie)?* W tym tytule nasi obecni i byli uczniowie rozpoznają natychmiast słowa Hymnu Szkoły Polskiej w Rzymie, którego tekst znajdziecie na ostatniej stronie tej publikacji.

Próbując odpowiedzieć na pytanie *Co to znaczy Polska Szkoła, jeśli chodzi tu Giorgio, Grześ i Krzysz?*(...) Nauczycielki ze Szkoły Polskiej w Rzymie zebrały w tej publikacji 50 krótkich artykułów ukazując życie naszej Szkoły w ostatnich latach. Niestety ograniczała nas przyjęta forma – 50 artykułów na 50-lecie Szkoły, dlatego nie o wszystkich wydarzeniach tu wspominamy.

Posiadamy niewiele materiałów fotograficznych pokazujących najstarszą historię Szkoły, tej z lat '70 i '80. Trochę lepiej udokumentowane są lata '90. Historię szkolnictwa polskiego i Szkoły Polskiej we Włoszech opisała już szczegółowo w swojej rozprawie doktorskiej Szkolnictwo polskie w Rzymie (1942–2010) wieloletnia dyrektorka tej Szkoły, pani Ewa Włoch - Bilińska. My, w Biuletynie, nie mamy ambicji przedstawienia najnowszej kompletnej historii Szkoły, pokazujemy tylko migawki z naszej pracy. Mamy nadzieję, że ten krótki przegląd wydarzeń pozwoli Państwu na docenienie bogactwa i różnorodności podejmowanych przez nasze niewielkie grono pedagogiczne działań, które prowadzimy przecież obok naszego najważniejszego zadania – prowadzenia zajęć lekcyjnych i działań wychowawczych.

Zdecydowana większość przedstawionych tu zadań nie byłaby możliwa bez naszych najważniejszych partnerów – Rodziców, którzy zawsze czuwają nad nami i pomagają na każdym kroku. Dziękujemy Wam z całego serca!

Tylko dzięki życzliwości i wsparciu Ambasady i Wydziału Konsularnego RP w Rzymie oraz Instytutu Polskiego, nasza działalność może wpisywać się tak dobrze w promocję Polski i polskości na Półwyspie Apenińskim. Dziękujemy Wam za zaufanie i pomoc!

Z całego serca dziękujemy za życzliwość i przychylność Kościołowi św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rzymie oraz wielu duchownym, którzy wspomagają naszą szkolną społeczność.

Nasi polonijni partnerzy to z jednej strony adresaci naszych działań a z drugiej zaufani współwykonawcy naszych wspólnych inicjatyw.

Rozwijamy naszą działalność dzięki wsparciu, którego udziela nam wiele innych instytucji takich jak wspomniana wyżej placówka dyplomatyczna, Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Fundacja Wolność i Demokracja, czy działające przy Szkole Stowarzyszenie Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie, którego głównym celem jest wspieranie działań Szkoły i całego rzymskiego środowiska szkolnego. To dzięki Wam, możemy organizować liczne warsztaty, wyjazdy na Monte Cassino, spotkania z polskimi pisarzami, pomoc psychologiczną, różne szkolenia i konferencje.

Na koniec specjalne podziękowania kieruję do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Istniejemy i rozwijamy się dzięki Wam. Cieszymy się, że należąc do wielkiej „orpegowskiej” rodziny, możemy pracować jak wspólnota skupiona wokół tego samego celu - rozwoju polskiej edukacji za granicą. Wsparcie, którego udziela nam codziennie cały zespół ORPEGU sprawia, że możemy wcielać w życie kierunki rozwoju i zadania, które stawia przed nami MEiN a jest ich niemało, zwłaszcza w ostatnim czasie. Tu wymienię choćby program *Aktywna Tablica, Poznaj Polskę - kraj rodzinny*, albo rozpoczynający się właśnie program *Laboratoria Przyszłości*, który mam nadzieję, zmieni naszą Szkołę na lepsze.

Nasze szkolne działania, wysiłek wielu instytucji, wsparcie instytucjonalne i finansowe, ale również konstruktywna krytyka, życzliwość i docenianie naszej pracy, pozwalają nam budować dobrą Szkołę, do której od 50 lat uczęszczają niezależnie od systemów politycznych, ci sami polscy uczniowie, których my - nauczyciele uczymy, jak kochać Polskę, jak być z niej dumnym, jak łączyć w sobie miłość i szacunek do dwóch Ojczyzn - Polski i Włoch.

Zapraszamy gorąco do zapoznania się z działalnością naszej Szkoły. Chcemy inspirować innych i nieustannie się doskonalić, nie dla siebie, ale dla obecnych i przyszłych uczniów Szkoły Polskiej w Rzymie. Będziemy kontynuować naszą pracę również w następnym półwieczu. Mamy nadzieję, że nasi następcy, którzy zaproszą Państwa na kolejne, okrągłe Jubileusze zaskoczą nas wszystkich kolejnymi ciekawymi pomysłami i będą kontynuować misję swoich poprzedników.

Do zobaczenia na kolejnym, okrągłym Jubileuszu naszej Szkoły!

GRONO PEDAGOGICZNE W SZKOLE POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP W RZYMIE:

Danuta Stryjak, dyrektor szkoły, mgr historii, nauczyciel dyplomowany wiedzy o Polsce i nauczyciel - bibliotekarz. Pracuje w zawodzie ponad 30 lat, od 15 lat w rzymskiej szkole. Odnaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę i Złotym Medalem MON za *Zasługi dla obronności kraju*. Założyciel i prezes współpracującego ze szkołą Stowarzyszenia Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie.

Marta Czajczyńska, mgr języka polskiego, nauczyciel dyplomowany, pracuje w zawodzie ponad 30 lat, od 18 lat w rzymskiej szkole. Wiceprezes Stowarzyszenia Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie. Od 2008 roku dyrektor Szkoły Polskiej w Ostii. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Marta Lazarowicz, mgr języka polskiego, nauczyciel dyplomowany języka polskiego, wiedzy o Polsce, bibliotekarz. Pracuje w zawodzie ponad 25 lat, od 18 lat w rzymskiej szkole. Czynnie działa w Stowarzyszeniu Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej, jako nauczyciel języka polskiego jako obcego. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Izabela Dziadosz, mgr historii i wiedzy o społeczeństwie, nauczyciel dyplomowany, bibliotekarz, muzealnik, nauczyciel języka i kultury polskiej jako obcej, w zawodzie ponad 30 lat, od 18 lat w rzymskiej szkole. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

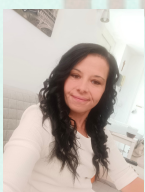
Beata Mateńko, mgr edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel dyplomowany, bibliotekarz, pracuje w zawodzie od ponad 20 lat, od 18 lat w rzymskiej szkole. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Sylwia Woźniak, mgr edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciel dyplomowany klas I-III, wykwalifikowany nauczyciel przedszkola, nauczyciel języka polskiego i wiedzy o Polsce, logopeda, bibliotekarz. Pomysłodawczyni, współzałożycielka, sekretarz i aktywny członek SNJiKP w Rzymie. Pracuje w zawodzie od 18 lat, a od 15 lat w Szkole Polskiej w Rzymie. Laureatka Konkursu MEN - *Polonijny Nauczyciel Roku 2018* - nagroda im. Profesora Andrzeja Stelmachowskiego. Nagroda główna w konkursie *ORPEG Szkoła jutra już dziś* (2019). W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Joanna Kawula, mgr filologii polskiej, nauczyciel dyplomowany języka polskiego, wiedzy o Polsce oraz historii, pracuje w zawodzie od 1993 roku, od 2013 w rzymskiej szkole. Laureatka konkursów dla nauczycieli na scenariusz lekcji: I Nagroda (2022) oraz wyróżnienie (2021) w konkursie: *Być Polakiem*, organizowanym przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska; wyróżnienie w konkursie *ORPEG Szkoła jutra już dziś* (2019); I Nagroda (2021) w konkursie *Polonijny Nauczyciel we Włoszech w okresie Pandemii*. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Zuzanna Oleksy, mgr filologii polskiej, edukacji wczesnoszkolnej oraz wiedzy o Polsce, nauczyciel dyplomowany, w zawodzie od 14 lat, od 11 lat w rzymskiej szkole. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Alina Mazańska, mgr historii, nauczyciel mianowany historii, bibliotekarz, w zawodzie od 9 lat, od 9 lat w rzymskiej szkole. Laureatka konkursu dla nauczycieli na scenariusz lekcji: *Polonijny Nauczyciel we Włoszech w okresie Pandemii* (2021) oraz wyróżnienie w konkursie: *Szkoła jutra już dziś* (2019). W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

GRONO PEDAGOGICZNE W SZKOLE POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP W RZYMIE:

Ewa Sochacka, mgr geografii, nauczyciel mianowany wiedzy o Polsce, bibliotekarz, pracownik administracji. Od 16 lat w zawodzie, od 5 lat nauczyciel Szkoły Polskiej w Rzymie. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Narodowej.

Małgorzata Telakowska - mgr pedagogiki i biblioterapeuta, dyplomowany wychowawca przedszkolny. Od 14 lat w zawodzie, przez 10 lat jako nauczyciel w polskim przedszkolu prowadzonym przez SNJKP w Rzymie. Od listopada 2022 r. roku nauczyciel Oddziałów Dziecięcych w rzymskiej szkole. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Jolanta Wójtowicz - mgr filologii polskiej, nauczyciel języka polskiego i edukacji wczesnoszkolnej, od 2019 roku pracuje w Szkole Polskiej w Rzymie. W roku 2023 odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

OBECNI PRACOWNICY ADMINISTRACJI I OBSŁUGI

- p. Sylwia Woźniak - kierownik gospodarczy
- p. Anna Hajdukiewicz - specjalista i pomoc nauczyciela w oddziałach dziecięcych
- p. Magdalena Taborska - pomoc nauczyciela w oddziałach dziecięcych
- p. Barbara Krochmal - woźna szkolna
- p. Karolina Szopińska - woźna szkolna

Sukcesy odnoszone przez Szkołę są możliwe tylko dzięki zaangażowaniu niewielkiego, ale prężnego zespołu nauczycieli. To ich zaangażowanie, zapał, energia, wiedza i doświadczenie pozwalają dzisiaj chwalić się sukcesami i cieszyć z Jubileuszu Szkoły. Mam ogromne szczęście pracować z fantastycznymi nauczycielami, którzy pracę w Szkole Polskiej w Rzymie traktują tak jak ja – jako zaszczyt i ogromne zobowiązanie.

Danuta Stryjak, dyrektor Szkoły Polskiej w Rzymie

ZARYS HISTORII SZKOŁY POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP W RZYMIE – 1973-2023.

Lata 1973-1997

Początki szkoły sięgają sierpnia 1973 r., kiedy w Warszawie powołano Zespół Szkół dla Kształcenia Dzieci Obywateli Polskich Czasowo Przebywających za Granicą, a już 22 listopada 1973 powstał Punkt Konsultacyjny przy Ambasadzie PRL w Rzymie. W roku 2023 Szkoła Polska W Rzymie obchodzi wraz z Ośrodkiem Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą Jubileusz 50-lecia.

W latach '70 i '80 do Punktu uczęszczała maksymalnie kilkunastoosobowa grupa dzieci dyplomatów oraz pracowników delegowanych polskich instytucji działających w Rzymie. Obowiązywał tzw. pełny system nauczania, uczono wszystkich przedmiotów szkolnych, ale wyłącznie w systemie korespondencyjnym. Uczniowie uczęszczali do Szkoły stosunkowo krótko, okres ich nauki związany był z pobytem ich rodziców w placówce zagranicznej. Władze komunistyczne nie pozwalały wówczas dzieciom pracowników dyplomatycznych na uczęszczanie na zajęcia do szkół lokalnych, była to zatem dla tych uczniów jedyna dostępna forma nauki. Zajęcia odbywały się w pomieszczeniach Ambasady: w poczekalni konsulatu, w ogrodach, w korytarzu, w bibliotece itd.

Przeobrażenia ustrojowe w Polsce oraz otwarcie granic, spowodowały pojawienie się w drugiej połowie lat '90 poza granicami Polski kolejnej w naszej historii fali emigracyjnej. Zmieniło to również profil wszystkich szkół poza granicami. W rzymskiej szkole obok dzieci dyplomatów zaczęli pojawiać się stopniowo nowi uczniowie – dzieci Polaków zamieszkałych od dawna we Włoszech tzw. "drugie pokolenie" oraz dzieci emigrantów ekonomicznych. Zmianie uległ również system kształcenia – tzw. "pełne nauczanie" zostało zastąpione nauczaniem uzupełniającym.

Lata 1997- 2018

1 lutego 1997 r. Szkoła opuściła pomieszczenia Ambasady i przeniosła się do pierwszej własnej siedziby przy via Pietro della Valle 1 w centrum Rzymu. Uczęszczało wówczas do niej już ok. 100 uczniów. Zajęcia odbywały się w zaadoptowanym do potrzeb szkoły lokalu mieszkalno-biurowym. Dalszy wzrost liczby uczniów (wykres nr 1) spowodował konieczność wynajęcia dla szkoły dodatkowego lokalu przy vicolo Doria 6b. W pomieszczeniach byłej czytelnicy Polskiej Akademii Nauk, odbywały się zajęcia dla klas młodszych.

W tym czasie, w latach 1995-2008, szkołą kierowała pani Ewa Włoch - Bilińska, której niewątpliwym sukcesem jest fakt, że po wyprowadzce z Ambasady, praktycznie od nowa tworzyła Szkołę, przeprowadziła ją przez okres zmian ustrojowych, nadając jej nowy charakter. W maju 1998 placówkę przekształcono w Zespół Szkół Ogólnokształcących przy Ambasadzie RP w Rzymie. Obok Rzymu zespoły takie funkcjonowały jedynie w Atenach i Brukseli, potem dopiero dołączyły do nich kolejne szkoły.

Lata 1973-1997

Szkoła kilkakrotnie zmieniała nazwy. W roku 2013, z uwagi na podejmowane w Polsce reformy, stała się Szkolnym Punktem Konsultacyjnym, a w 2018 otrzymała dzisiejszą nazwę: Szkoła Polska im. Gustawa Herlinga Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie. W latach 1997-2015 Szkoła funkcjonowała zatem w dwóch, znacznie od siebie oddalonych siedzibach. Na początku, po wyprowadzce z Ambasady, takie rozwiązanie przyjmowane było z zadowoleniem, ale szybko okazało się niewystarczające i mało funkcjonalne. Dlatego nowa dyrektor Szkoły, Danuta Stryjak, która objęła funkcję dyrektora Zespołu Szkół w Rzymie w roku 2008, rozpoczęła poszukiwania większej, godniejszej siedziby, w której mogliby uczyć się razem wszyscy uczniowie.

Od roku 2015 Szkoła Polska w Rzymie ma swoją stałą siedzibę w jednej z rzymskich szkół prywatnych w dzielnicy Nomentana. Mamy do wyłącznej dyspozycji całe piętro a dodatkowo, w razie potrzeby, korzystamy z pomieszczeń szkoły włoskiej. Szkoła dysponuje własnymi meblami szkolnymi, stale rozbudowywanym sprzętem IT. Posiada bibliotekę z cennym księgozbiorem.

Obecnie uczęszcza do naszej Szkoły 475 uczniów.

Filie Szkoły

W odpowiedzi na rosnące zainteresowanie nauczaniem w Szkole Polskiej, w latach 1999 – 2006 utworzono we Włoszech cztery filie rzymskiej placówki: w Mediolanie (gdzie szkoła istniała już w latach '70), Turynie, Bolonii i Torwajanice (później przeniesiona do Ostii). Nadzór pedagogiczny nad filiami pełnił dyrektor Szkoły Polskiej w Rzymie. Spośród czterech filii, trzy funkcjonują od roku 2013 jako samodzielne szkoły. Nie przetrwała jedynie placówka w Turynie.

Systemy kształcenia

W Szkole Polskiej w Rzymie od wielu lat funkcjonują dwa systemy kształcenia: *system tygodniowy i system zjazdów miesięcznych*. W systemie spotkań cotygodniowych uczą się uczniowie mieszkający w Rzymie i najbliższej okolicy, natomiast w systemie zjazdów miesięcznych uczniowie żyjący w znacznej odległości od Rzymu. Szkoła oferuje kształcenie uczniom nie tylko z regionu Lacjum, ale również Kampanii, Abruzji, Umbrii. Zajęcia odbywają się w środy, czwartki, piątki i soboty.

Patron Szkoły

W 2003 r. Szkoła otrzymała imię Gustawa Herlinga Grudzińskiego. W osobie patrona naszej Szkoły skupia się historia Polski i Polaków w drugiej połowie XX w.

Uczniowie Szkoły

W latach 1997-2018 obserwowaliśmy stały wzrost liczby uczniów w Szkole Polskiej w Rzymie. Ta tendencja została zatrzymana dopiero przez pandemię w latach 2019- 2021. Część rodzin wróciła do Polski. Sporo uczniów zrezygnowało z nauki. Z tymi problemami boryka się większość szkół polskich i polonijnych we Włoszech.

ZARYS HISTORII SZKOŁY POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP W RZYMIE – 1973-2023.

Wraz z Wydziałem Konsularnym Ambasady RP w Rzymie i Radą Oświaty Polonijnej we Włoszech szukamy skutecznych sposobów na dotarcie do tej grupy polskojęzycznych dzieci i młodzieży z Półwyspu Apenińskiego, która nigdy nie podjęła nauki w żadnej polskiej szkole na terenie Włoch.

(Wykres nr 1, na podstawie archiwów szkolnych oraz publikacji Ewy Włoch pt. „Szkolnictwo polskie w Rzymie 1942-2010”. Opracowanie - Danuta Stryjak, dyrektor Szkoły Polskiej w Rzymie)

W ciągu ostatnich 20 lat zmianie uległ profil ucznia Szkoły Polskiej w Rzymie. Jeszcze kilkanaście lat temu zdecydowana większość uczniów posługiwała się językiem polskim jako językiem ojczystym. Wielu z nich miało zwykle za sobą przed przyjazdem do Włoch, kilkuletni okres nauki w szkołach w Polsce. Obecni uczniowie Szkoły to dzieci i młodzież urodzona i wychowywana we Włoszech, w zdecydowanej większości pochodząca z rodzin polsko-włoskich. Tylko kilkunastu uczniów to dzieci pracowników polskich instytucji w Rzymie. Dla blisko 95% uczniów pierwszym językiem jest obecnie język włoski a język polski to dla nich język drugi. Rodzice uczniów są gorącymi zwolennikami wychowania dzieci w dwujęzyczności i w wielokulturowości, w poszanowaniu zarówno kultury kraju urodzenia dzieci – Włoch, jak i drugiej Ojczyzny – Polski. Nauczyciele wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Polonii rzymskiej, zmienili metody nauczania, odbyli dziesiątki kursów doskonalących w zakresie nauczania języka polskiego jako drugiego. Przez kilka lat Szkoła Polska w Rzymie była organizatorem konferencji metodycznych, podczas których nauczyciele z Włoch, ale i innych państw, uczyli się od polskich i europejskich specjalistów jak uczyć dzieci dwujęzyczne. Organizowaliśmy również spotkania dla rodziców – zarówno w języku polskim jak i włoskim. Efektem tych szkoleń był znaczący wzrost liczby uczniów w Szkole. Rodzice wychowujący dzieci poza Polską przestali obawiać się, że ich pociechy nie poradzą sobie językowo w Polskiej Szkole. Polsko-włoskie rodziny zaufały kompetentnej, otwartej i życzliwej kadrze pedagogicznej. Przy naszej Szkole już w roku 2010 powstało Polskie Przedszkole, przekształcone w roku 2022 w Oddziały Dziecięce. Udało nam się przełamać stare tendencje, znacznie większy procent uczniów, po zakończeniu Szkoły Podstawowej, kontynuuje naukę w Liceum.

Symbol i tradycja szkoły.

Dumą Szkoły są tradycje i symbolika, które pomagają

nam budować wspólnotę szkolną. Uczniowie z radością śpiewają Hymn szkoły- *Co to znaczy polska szkoła?*. (słowa napisał Jacek Cygan a muzykę Ryszard Rynkowski). W październiku 2003 Szkoła otrzymała Sztandar ufundowany przez Małżonkę Prezydenta, p. Jolantę Kwaśniewską. W 2018 roku z okazji 45-lecia Szkoły wybraliśmy logo naszej Szkoły.

Najważniejszym zadaniem Szkoły pozostaje kształtowanie tożsamości młodych Polaków z Włoch. Wkładamy dużo wysiłku w to, aby uczniowie poznawali Polskę, polskie zwyczaje, kulturę i historię.

Celebruje polskie tradycje szkolne: uroczyste pasowanie na ucznia, uroczyste zakończenie roku szkolnego, organizujemy jasełka i lekcje na temat świątecznych zwyczajów. Rada Rodziców samodzielnie organizuje mikołajki, bale karnawałowe, wspólnie z nauczycielami przygotowywane są festyny i pikniki dla całej społeczności szkolnej. Od 5 lat rodzice klas maturalnych organizują w Ambasadzie RP w Rzymie studniówkę.

Wiele projektów realizujemy wspólnie z Ambasadą i Wydziałem Konsularnym w Rzymie. Tradycją Szkoły są roczne spotkania z polskimi pisarzami, których obecność na szkolnych zajęciach sprawia, że uczniowie mają kontakt również z najnowszymi pozycjami wydawniczymi, a nie tylko z lekturami szkolnymi i podręcznikami.

Współpracujemy z lokalnymi instytucjami, stowarzyszeniami, szkołami innych narodowości mieszkającymi w Rzymie – szkołą żydowską, czeską, chorwacką, ukraińską.

Wprowadzony w szkole zwyczaj uroczystego podsumowania nauki w Szkole Podstawowej realizowany jest w formie projektu Moja Biało-Czerwona. Rokrocznie wyjeżdżamy wraz z uczniami innych szkół polonijnych na Monte Cassino. Uczniowie opiekują się również polskimi mogiłami w Rzymie, rozpoznają w wiecznym mieście polskie ślady. Celebryją polskie święta narodowe. Uczestniczą w licznych konkursach.

Ostatnie 5 lat. Lata 2018 -2023.

Okazją do podsumowania dokonań Szkoły i wyznaczenia nowych kierunków jej rozwoju było 45-lecie Szkoły Polskiej w Rzymie, które przypadło na jubileuszowy dla wszystkich Polaków rok 2018.

Pomimo albo wręcz na przekór trudnościom, które spowodowała pandemia, podejmujemy wiele inicjatyw, które pozwalają nam kontynuować naszą dotychczasową pracę. Nauczyliśmy się wykorzystywać technologie, dzięki którym uczestniczymy w wirtualnych lekcjach muzealnych czy spotykamy się z weteranami walk o Monte Cassino. W najtrudniejszych momentach pandemii zorganizowaliśmy z wieloma partnerami wieloetapowy, wirtualny konkurs rodzinny

ZARYS HISTORII SZKOŁY POLSKIEJ PRZY AMBASADZIE RP W RZYMIE – 1973-2023.

pt. *św. Jan Paweł II w życiu mojej rodziny*. Dzięki naszej wcześniejszej pracy, Ambasada RP w Rzymie przeprowadziła w sieci planowaną na rok 2019 Narodową Pielgrzymkę do Rzymu z wykorzystaniem aplikacji przygotowanej przez uczniów i nauczycieli rzymskiej szkoły pt. *Rzym i okolice. Śladami św. Jana Pawła II w Rzymie*. Również podczas pandemii rozpoczęliśmy nasz najnowszy projekt, którego celem jest stworzenie wspólnoty młodych Polaków mieszkających we Włoszech - portal www.poloniatomy.pl wraz towarzyszącymi im profilami społecznościowymi.

Niezwyczajnym, formacyjnym wręcz doświadczeniem były dla uczniów Liceum Szkoły Polskiej w Rzymie jesienne wycieczki do Polski odbyte w roku 2022 w ramach programu *Poznaj Polskę – kraj rodzinny*. Wrócili zakochani w Polsce, zmotywowani do dalszej nauki języka polskiego, dumni z Kraju, który często mieli okazję zobaczyć po raz pierwszy.

Danuta Stryjak, dyrektor Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Rzymie.

NAUCZYCIELE SZKOŁY POLSKIEJ W RZYMIE W LATACH 2008 -2021

Jubileusz 50-lecia to dobra okazja, aby przypomnieć nauczycieli, którzy pracowali w tej szkole na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat. Grono pedagogiczne z lat 1973-2008 szczegółowo opisała w swojej książce *Szkołnictwo polskie w Rzymie (1942-2010)* p. Ewa Włoch - Bilińska.

Nauczyciele języka polskiego w latach 2003-2015

mgr Monika Czystek
mgr Monika Woźniak
mgr Wioletta Wąsacz Gembalska
mgr Elżbieta Raginiak
mgr Wioletta Ryba Rozczypała

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej w latach 2005- 2021

mgr Andrzej Kamiński
mgr Danuta Nowak
mgr Dorota Kobylarska

Nauczyciele historii i geografii w latach 2008- 2014

mgr Grażyna Kurek
mgr Anna Kułak

Kierownicy i Dyrektorzy w latach 1973 -2023

1973 -1976 – Stefan Wójtowicz
1976-1978 - Jerzy Hołubiec
1978-1981 - Anna Woicka
1981-1983 - Edward Kotowski
1983- 1984- Barbara Jirowec
1984- 1985- Jolanta Czekał
1985-1987 - Izabela Michalska
1987-1988 - Anna Jankowska
1988 – Barbara Grębecka – Szof
1988-1991 - Anna Oziębala
1991-1993 - Teresa Szymczyk
1993-1995 - Iwona Rasińska

źródło: Polonia włoska, Wyd.
Związek Polaków we Włoszech,
Fundacja rzymska im. J.S.
Umiastowskiej, autor Ewa Nadzieja,
str.132-133.

W 50-letniej historii Szkoły Polskiej w Rzymie funkcję kierownika lub dyrektora pełniło łącznie 14 osób, z czego dwie ostatnie – pani Ewa Włoch - Bilińska i Danuta Stryjak łącznie przez 28 lat! Ostatnie 15-lecie to okres, w którym Szkołą zarządza pani Danuta Stryjak

p. Ewa Włoch - Bilińska

Nauczyciel historii, kierownik a następnie dyrektor Szkoły Polskiej w Rzymie w latach 1995-2008

p. Danuta Stryjak

Nauczyciel historii i wiedzy o Polsce, bibliotekarz. Od 2008r. pełni funkcję kierownika a następnie dyrektora Szkoły Polskiej w Rzymie. Jest również prezesem założonego z koleżankami - nauczycielkami ze Szkoły Polskiej Stowarzyszenia Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie

Projekt Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Rzymie, Stowarzyszenia Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rymie i Szkoły Polskiej w Rzymie realizowany z okazji Jubileuszu 50-lecia Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Rzymie

Z okazji naszego Jubileuszu zwróciliśmy się do naszych absolwentów zadając im pytanie z tezą: *Szkoła Polska - dlaczego tak?* Pytaliśmy ich o to jak z perspektywy czasu oceniają decyzję podjętą lata temu przez ich rodziców o rozpoczęciu nauki w rzymskiej szkole. Zebraliśmy ich wypowiedzi i w ten sposób powstały krótkie filmy, które są dostępne na kanale YouTube Szkoły Polskiej w Rzymie. Efektem naszej pracy jest również wystawa towarzysząca Jubileuszowi Szkoły.

Wydawało nam się ważne, aby pokazać naszym obecnym i przyszłym uczniom i rodzicom jak ważnym doświadczeniem była dla naszych uczniów możliwość jednoczesnego uczenia się w szkole polskiej i włoskiej. Opowiadają nam o tym już jako dorośli ludzie, którzy albo właśnie kończą studia albo są u progu swojej kariery zawodowej. Spotkaliśmy ich w różnych miejscach w Europie - we Włoszech, w Polsce, w Belgii. Ze wszystkimi rozmawialiśmy w języku polskim, pomimo tego, że jak sami deklarują często na co dzień posługują się innym językiem - włoskim, angielskim, itd. Z ich wspomnień wynika, że nikt z nich nie traktował pobytu w Szkole Polskiej w Rzymie jako czasu straconego, a ich wielokulturowości jako problemu, wręcz przeciwnie - na swoją wielojęzyczność patrzą jak na wielki atut, który wyróżnia ich spośród rówieśników, daje większe szanse na rynku pracy, pozwala czerpać korzyści zarówno z kultury włoskiej jak i polskiej. Wielu z nich podkreśla, że nauczyli się tego właśnie w naszej Szkole.

Chcemy tym projektem przypomnieć polskim decydentom jak duży potencjał tkwi w absolwentach wszystkich polskich szkół za granicą, nie tylko Szkoły w Rzymie. Jednocześnie chcemy pokazać obecnym i przyszłym rodzicom Szkoły Polskiej w Rzymie i innych polskich szkół za granicą jak ważną rolę w rozwoju ich dziecka i całej rodziny mogą odegrać takie szkoły. Wyjaśniamy dlaczego, pomimo wszystkich trudności, powinni zapisywać do nich swoje dzieci, w tym oczywiście również do tej w Rzymie.

Jesteśmy dumni z tak długiej i bogatej historii uczenia młodych Polaków z Włoch, ale pamiętając o naszej historii wybiegamy już w przyszłość, aby mądrze i dobrze towarzyszyć kolejnym pokoleniom młodych Polaków, uczyć ich nie tylko języka polskiego, polskiej historii i kultury, ale przede wszystkim wszczepić w nich Polskę, polski punkt widzenia - jak to określiła jedna z naszych absolwentek: (...) *pokazywać świat młodym osobom urodzonym we Włoszech, również z polskiego punktu widzenia*. To jest nasze największe zobowiązanie!

«Szkoła Polska- dlaczego TAK?»

Wywiady z absolwentami Szkoły Polskiej im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie

Stowarzyszenie Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie

POLONIA TO MY.PL

POLISH HERITAGE DAYS

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie

Projekt współfinansowany przez Wydział Konsularny i Polonii Ambasady RP w Rzymie ze środków polonijnych MSZ.

SZKOŁA NIE MUSI BYĆ NUDNA! CODZIENNA PRACA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O POLSCE

W codziennej pracy nauczyciele naszej Szkoły starają się stymulować uczniów do nauki, aby odnosili więcej sukcesów nie tylko w Szkole Polskiej, ale również życiu codziennym. Mobilizowanie ich do aktywności, pobudzanie do wysiłku umysłowego (tak, aby jego efektem było zrozumienie i odkrycie nowych rzeczy) sprzyja nie tylko dobremu przyswajaniu wiedzy, rozwijaniu umiejętności przez uczniów, ale także rozwojowi ich zainteresowań. Interaktywny sposób przekazywania wiedzy pozwala uniknąć monotonii metodycznej i otwiera drzwi do uczenia się dla wszystkich uczniów (różne style uczenia się, zróżnicowany poziom językowy).

Polskie Przedszkole zostało utworzone i przez ponad 10 lat działało przy Stowarzyszeniu Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rymie jako jedyne tego typu miejsce w regionie Lacjum. Powstało w odpowiedzi na potrzeby miejscowej Polonii, a przede wszystkim rodziców dzieci, które coraz częściej były dwujęzyczne i dla których język polski stawał się językiem drugim. Celem głównym było wsparcie tego słabszego języka poprzez zabawę oraz inne ciekawe zajęcia, a także przygotowanie do podjęcia nauki w Polskiej Szkole w Rzymie. Dla uzyskania przyjętych celów realizowany jest także projekt wspólnej podróży po skarb, gdzie nauczyciel razem z rodzicami wspiera dzieci w procesie nabywania języka polskiego oraz stawania się osobami dwujęzycznymi i dwukulturowymi. Wypracowany sposób pracy w tym przedszkolu posłużył jako wzór i został ujęty w programie Rady Oświaty Polonijnej (ROP) we Włoszech. Od listopada 2022 roku Przedszkole przekształciło się w Oddziały Dziecięce, stając się częścią Szkoły Polskiej w Rzymie i nadal będzie się starać, żeby czas pobytu najmłodszych w szkole był dobrą inwestycją w ich przyszłość.

z serii: Uczniowie - o dwujęzyczności

>>Jestem bogaty, bo znam dwa języki - mamy i taty! <<

PASOWANIE NA UCZNIĄ

Od wielu lat w naszej Szkole odbywają się uroczyste ślubowania uczniów klas pierwszych, które mają miejsce w naszej szkole lub w ogrodach Ambasady RP w Rzymie. Pierwszaki, aby stać się uczniami z prawdziwego zdarzenia przechodzą egzamin przygotowywany przez ich starszych kolegów. Wszyscy kandydaci odważnie odpowiadają na zadawane pytania, a także pięknie śpiewają i recytują wiersze. W uroczystości pasowania na uczniów biorą udział honorowi goście - Ambasadorzy, Konsulowie, aktorzy oraz dyrektor szkoły. Przy użyciu ogromnego symbolicznego ołówka pasują na ucznia każdego z pierwszoklasistów. Rada Rodziców przygotowuje z tej okazji smaczny poczęstunek, a nad sukcesem całej uroczystości czuwają wychowawcy klas pierwszych.

Polonijny Dzień Dwujęzyczności pojawił się w kalendarzu wydarzeń polonijnych w 2015 r. jako święto obchodzone na całym świecie w każdy trzeci weekend października. Szkoła Polska w Rzymie co roku aktywnie przystępuje do obchodów tej uroczystości. Nasi uczniowie w różnej formie świętują swoją wielojęzyczność. Śpiewają polskie piosenki, recytują wiersze, przygotowują ciekawe prace pisemne, interesujące filmiki i kolorowe prace plastyczne, pogłębiając przy tym znajomość języka polskiego. Wielu uczniów bierze udział w konkursach organizowanych z okazji Dnia Dwujęzyczności. W zeszłym roku za wiersz *Nadzieja* nasza uczennica Sofia Di Ascenzi zdobyła I miejsce w konkursie *Nadzieja bez granic* organizowanym przez DSNY Foundation (Koordynator Polonijnego Dnia Dwujęzyczności - Dobra Szkoła). W konkursach tych nasi uczniowie biorą udział od kilku lat. W Szkole Polskiej w Rzymie od zawsze promujemy dwujęzyczne i dwukulturowe wychowanie. Zapewniamy tygodniowo 4-5 godzin nauki w języku polskim, co znacznie wpływa na postępy w nauce tego języka.

POLSKI JĘZYK JAKO DRUGI

Mówiąc o języku mamy zawsze do czynienia z językiem polskim jako ojczystym, językiem polskim jako obcym, albo z językiem polskim jako językiem drugim. Rozróżnienie pomiędzy językiem drugim a językiem obcym opiera się na sposobie opanowania danego języka. Jeśli dany język był przyswajany naturalnie, a więc we wczesnym dzieciństwie i poprzez kontakt z otaczającym dziecko środowiskiem – jest to język drugi. Stowarzyszenie Nauczycieli Kultury i Języka Polskiego, działające przy naszej szkole, często pracuje z dziećmi, których język drugi z różnych przyczyn jest słaby. Zwracamy uwagę w naszej pracy, uwzględniając pracę rodzica, na rozszerzenie zakresu metod pracy z dzieckiem, wzbogacając go o możliwość dodatkowej konwersacji oraz uwzględniając zadania i ćwiczenia ze słuchania i mówienia, potrzebne do wprowadzenia języka polskiego jako języka drugiego. Proponujemy również rozszerzenie zakresu słownictwa, z tego „domowego” na słownictwo związane z grupą rówieśniczą czy też z poziomem dojrzałości intelektualnej ucznia. Dziecko zachęcane przez rodziców i nauczycieli szybko przyswaja język, traktując to jako inwestycję w przyszłość i wielką przygodę. Szybko integruje się w zespole klasowym i łatwo nadrabia zaległości.

Współpraca z Wydziałem Konsularnym Ambasady RP w Rzymie, Wspólnotą Polską oraz PCN ORPEG, umożliwia organizację doskonalenia nauczycieli i promocję dwujęzyczności. Wraz z Uniwersytetem Śląskim uruchomiliśmy w Rzymie pierwszą edycję studiów podyplomowych w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego. Równocześnie organizowaliśmy warsztaty dla rodziców i nauczycieli z polskimi i włoskimi specjalistami pracującymi z dziećmi dwujęzycznymi. Przez wiele lat organizowaliśmy cykl konferencji metodycznych pt. *Dziecko dwujęzyczne – problem czy skarb?* a następnie kolejny pt. *Język polski – mniej obcy*. Oba projekty uzyskały bardzo wysokie oceny merytoryczne. Łącznie we wszystkich konferencjach udział wzięło ok. 30 wykładowców uniwersyteckich i ok. 300 uczestników. Seminarium *Un bambino bilingue – un problema o una risorsa?* z udziałem wybitnych europejskich autorytetów w dziedzinie dwujęzyczności adresowane do włoskiego środowiska oświatowego, zostało zgłoszone przez Ambasadę do Ministerstwa Spraw Zagranicznych jako przykład *Best practice*.

UN BAMBINO BILINGUE

z serii: Uczniowie - o dwujęzyczności

>>Znam dwa języki i dwie kultury <<

WIZYTA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW Z POLSKICH SZKÓŁ NA BIAŁORUSI W SZKOLE POLSKIEJ W RZYMIE

W Szkole Polskiej w Rzymie dwukrotnie gościliśmy delegację uczniów i nauczycieli z polskich szkół na Białorusi z panią Andżeliką Borys na czele. Pierwszy pobyt uczniów miał miejsce w maju 2015r. Społeczność naszej szkoły ufundowała zwycięzcom Konkursu Ortograficznego z Białorusi zorganizowanego przez Związek Polaków na Białorusi kilkudniowy pobyt edukacyjny w Rzymie.

Po raz drugi do Rzymu w październiku 2019 r. przyjechała delegacja nauczycielek polskich szkół na Białorusi z przewodniczącą Andżeliką Borys. Tym razem ich pobyt był możliwy dzięki projektowi, który nasza szkoła zorganizowała ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska.

Oba pobyty były dla naszej Szkoły niezwykle ważne. Z wielką radością ugościliśmy w Rzymie Polaków z Białorusi.

<https://izi.travel/it/3c33-rzym-i-okolice-slada-mi-sw-jana-pawla-ii/pl>

Rzym i okolice - Śladami św. Jana Pawła II - interaktywna aplikacja na platformie Izi Travel to efekt wieloletniej pracy najmłodszych uczniów Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Rzymie pod kierunkiem nauczycielki Pani Sylwii Woźniak. Multimedialny przewodnik został zrealizowany w ramach projektu polonijnego realizowanego ze środków MSZ przyznanych przez Wydział Konsularny Ambasady RP w Rzymie. Aplikacja dostępna jest również dla dzieci niedosłyszących i niedowidzących. Polska wersja została inaugurowana przez uczniów Szkoły Polskiej w Rzymie w obecności pani Ambasador Anny Marii Anders w Ambasadzie RP Rzymie 16.10.2019 r. a następnie rozpowszechniona we współpracy z MT, 5,14 Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego oraz Ambasadą RP w Rzymie 2020 r. W okresie pandemii szeroko dostępna aplikacja wniosła w serca wiernych na całym świecie radość i nadzieję. W 2020 r. uczniowie przetłumaczyli punkty szlaku i stworzyli włoską wersję aplikacji.

z serii: Uczniowie - o Polsce

>> To jest mój kraj, mój dom, moja rodzina, moje życie! <<

KONKURS JAN PAWEŁ II W ŻYCIU NASZEJ RODZINY

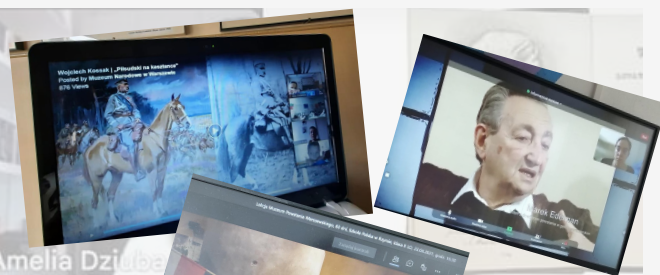

17 maja 2020 w przeddzień 100 rocznicy urodzin Jana Pawła II odbył się Finał Konkursu *Jan Paweł II w życiu naszej rodziny*, organizowanego w ramach projektu polonijnego ze środków Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Najważniejszym założeniem tego wydarzenia był udział w nim całych rodzin, przypomnienie sobie i przekazanie młodszym uczniom informacji na temat Ojca Świętego, a także wspólna zabawa w wyborowym towarzystwie. Szkoła Polska w Rzymie wraz z partnerami: Ambasadą RP w Rzymie, Ośrodkiem Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą i M514 – Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego przymuszona warunkami pandemii, zdecydowała się na zorganizowanie wszystkich etapów konkursu przez Internet. Do konkursu zgłosiło się 26 rodzin. Uczestnicy nagrywali 100 sekundowe filmiki, dokumentujące wpływ Jana Pawła II na ich życie rodzinne. 19 drużyn wzięło udział w II etapie – quizie, który wyłonił 7 finałowych drużyn. Zwycięzcy – rodzina Grzesików, wygrała zafundowany przez Mt. 5.14 Muzeum wyjazd do Warszawy! Reszta rodzin również otrzymała cenne nagrody.

Bardzo ważnym uzupełnieniem procesu nauczania w Szkole Polskiej w Rzymie stała się edukacja interaktywna. Dlatego też często organizowane były różne lekcje muzealne online prowadzone przez wykwalifikowanych edukatorów pracujących w polskich muzeach. Uczniowie p. Marty Czajczyńskiej wzięli udział w warsztatach organizowanych przez Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu. Podczas zajęć licealiści mieli okazję pogłębić swoją wiedzę na temat życia polskiego szlachcica oraz poznali jego wpływ na polską kulturę.

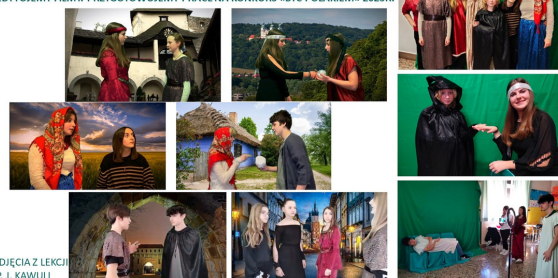
Natomiast uczniowie p. Joanny Kawuli podczas lekcji muzealnej zorganizowanej dzięki współpracy z Muzeum Literatury w Warszawie przeniesli się na chwilę do czasów romantyzmu. Podczas tej niezwykle wycieczki poznali wiele szczegółów dotyczących życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz zapoznali się z historią pięknych eksponatów znajdujących się w tym muzeum.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się także warsztaty zorganizowane przez p. Zuzannę Oleksy. Ich tematyka dotyczyła najważniejszych elementów kultury i tradycji żydowskiej oraz historii Polaków ukrywających Żydów podczas II wojny światowej. Zostały one przeprowadzone przez edukatorów Muzeum POLIN w Warszawie.

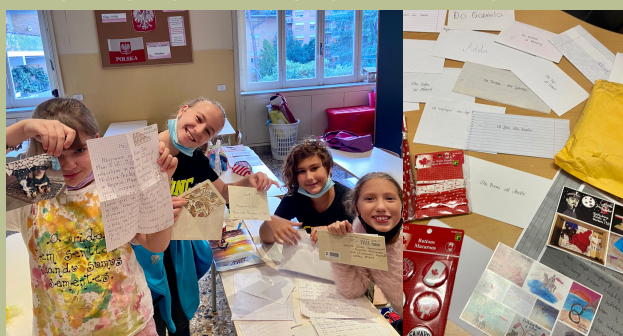
Z CYKLU: CIEKAWY LEKCJE
W NASZEJ SZKOLE

UWAGA! FILM SIĘ TWORZY!
POZNAJEMY LEGENDY, PISZEMY SCENARIUSZE FILMOWE, WCHODZIMY W ROLĘ,
EDYTUJEMY FILMY. PRZYGOTOWUJEMY PRACĘ NA KONKURS «BYĆ POLAKIEM» 2023R.

ZDJĘCIA Z LEKCJI
P. J. KAWULI

KORESPONDENCYJNA PRZYJAŹŃ

Od października 2021 roku Szkoła Polska w Rzymie rozpoczęła realizację projektu *Mam kolegę w Rzymie - mam kolegę w Polsce*. Uczniowie wybranych klas p. Zuzanny Oleksy nawiązali współpracę ze Szkołą Podstawową z Lewkowa. W ramach projektu dzieci spotykały się online raz w miesiącu na godzinnym spotkaniu, podczas którego miały możliwość swobodnego porozmawiania na różne tematy. Bardzo ciekawą inicjatywą wspomagającą przyjaźń międzyszkolną okazał się również projekt pt. *Korespondencyjna przyjaźń* realizowany przez uczniów p. Sylwii Woźniak. Do jego realizacji zostali zaproszeni uczniowie Szkoły Polskiej im. gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto. Dzięki prowadzonej korespondencji uczniowie ćwiczyli sztukę pisania listów. Współpraca między szkołami i wzajemne kontakty uczniów przyniosły szereg pozytywnych efektów w pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły. Przede wszystkim dlatego, że uczniowie mieli możliwość poznać rówieśników, którzy tak jak oni mają polskie korzenie. Ponadto chęć lepszego porozumiewania się z nowymi przyjaciółmi motywowała jeszcze bardziej uczniów do nauki języka polskiego.

Szkoła Polska w Rzymie dba o to, by uczniowie znali historię swojego patrona - Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Jedną z inicjatyw, której celem było pogłębienie wiedzy uczniów na temat życia pisarza, była wycieczka do Neapolu zorganizowana w 2020 r. przez p. Martę Czajczyńską. Uczniowie klas licealnych mieli nie tylko możliwość zwiedzenia miasta śladami polskiego pisarza, ale także zostali zaproszeni do domu pani Marty Herling, która opowiedziała im wiele szczegółów z życia swojego ojca.

Interesującym wydarzeniem, w którym wzięli udział licealiści była również konferencja, która odbyła się 7 maja 2022 r. w Villa Giulia. Została ona zorganizowana przez Wydział Konsularny w ramach *Polskich dni dziedzictwa w Rzymie*. Uczestnicy tego wydarzenia mieli okazję wysłuchać ciekawego wykładu na temat życia i twórczości Grudzińskiego, wygłoszonego przez znakomitych specjalistów, m.in. Martę Herling oraz prof. Krystynę Jaworski. Po zakończeniu konferencji wszyscy uczestnicy spotkania zwiedzili przepiękne wnętrza Villi Poniatowski, w której zorganizowano wystawę zatytułowaną *Portret epoki*, poświęconą pisarzowi.

NA CYKLU: CIEKAWY LEKCJE W NASZEJ SZKOLE

KULTUJEMY TRADYCJE: BOŻE NARODZENIE, WIELKANOC, ANDRZEJKI, KARNAWAŁ, NARODOWE ŚWIĘTO

ZDJĘCIA Z LEKCJI P. J. KAWULI ORAZ M. LAZAROWICZ

OPIEKA NAD POLSKIMI MOGIŁAMI

Zawsze przed Świętem Zmarłych rodzice, uczniowie i nauczyciele Szkoły Polskiej w Rzymie wybierają się na cmentarz rzymski, zwany Flaminio albo Prima Porta, znajdujący się ok. 15 km na północ od centrum Rzymu. Powstał on w latach czterdziestych XXw. w północnej części Wiecznego Miasta, gdy na Campo Verano zaczęło brakować terenu pod nowe groby. Na tym cmentarzu znajduje się polski sektor, a w nim groby tych, którzy mieszkając na włoskiej ziemi, zasłużyli się dla Polski.. Niestety, mogiły są w większości opuszczone, a ich otoczenie zaniedbane. Do wyjątków należą ładnie utrzymane i dość duże groby niektórych zgromadzeń zakonnych. My zajmujemy się mogiłami, których nikt nie odwiedza. Czyścimy je z trawy i zeszłorocznych zniczy. Potem zapalamy na nich znicze ufundowane przez Polski Konsulat. W pamięci naszej pozostają groby byłych żołnierzy Armii Andersa, grób zasłużonego Kazimierza Papée, ambasadora RP przy Stolicy Apostolskiej. Pamiętamy o poecie emigrancie - Jerzym Hordyńskim, o działaczu polonijnym - Stanisławie Auguście Morawskim. Zawsze z zadumą opuszczamy sektor polski rzymskiego cmentarza Flaminio.

Akcja *Szkoła do hymnu* rozpoczęła się w 2018 roku z okazji 100- rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Wspólne śpiewanie *Mazurka Dąbrowskiego* odbyło się wtedy pod hasłem *Rekord dla Niepodległej*. Szkoła Polska w Rzymie od samego początku uczestniczyła w tej akcji. W tym roku szkolnym odbyła się ona już po raz piąty. W okolicach 11 listopada, każdego roku, zbieramy się wszyscy na korytarzu szkolnym i wspólnie śpiewamy *Jeszcze Polska nie zginęła...*

z serii: Uczniowie - o Szkole

>> W Polskiej Szkole, daję słowo, każdy czuje się bombowo! <<

DLA NIEPODLEGŁEJ 2018 - KONKURS: ZA CO KOCHAM POLSKĘ?

W roku jubileuszu nasza Szkoła, przy współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, pod honorowym patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie zorganizowała konkurs: *Dla Niepodległej*, skierowany do uczniów polskich szkół na terenie Włoch. Projekt uzyskał zgodę na korzystanie z identyfikacji wizualnej Programu Wieloletniego *Niepodległa* i wpisał się w ogólnopolskie obchody stulecia odzyskania niepodległości. Zadaniem uczestników konkursu było uwiecznienie w formie plastycznej organizacji, postaci lub wydarzeń związanych z walką o odzyskanie niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską w 1918 r. Uczniowie, w zależności od kategorii wiekowej, przygotowali: Pocztówki dla Niepodległej, puzzle Ojcowie Niepodległej, gry planszowe, prezentacje multimedialne oraz filmy. Nadesłane prace były zgodne z ideowym przesłaniem konkursu, starannie wykonane. Jury doceniło pomysłowość i oryginalność ujęcia tematu. Uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień nastąpiło podczas uroczystości jubileuszowej 10 listopada 2018 r. w Ambasadzie RP w Rzymie.

Kadry z nagrodzonego filmu, pt. *Wykorzystana szansa na Niepodległość*, przygotowanego przez uczniów naszej Szkoły, pod kierunkiem p. J. Kawuli

Uczniowie Szkoły Polskiej w Rzymie corocznie uczestniczą w szkolnych wycieczkach, tych bliższych i tych dalekich. Dla maluchów corocznie organizowane są wycieczki bogate w elementy edukacyjne, zabawowe i rekreacyjne. Mali podróżnicy ze Szkoły Polskiej w Rzymie wyruszyli w podróż pociągiem w poszukiwaniu śladów Lampo, czyli psa, który jeździł koleją. Wycieczka to uwieńczenie dwujęzycznego projektu edukacji wczesnoszkolnej realizowanego w Szkolnej Bibliotece. Panie bibliotekarki przybliżyły uczniom historię pieska Lampo zarówno w polskiej wersji pana Romana Piarskiego jak i w oryginalnej wersji włoskiej, autorstwa pana Elvio Barlettani. Dwujęzyczne umiejętności naszych najmłodszych czytelników umożliwiły im poznanie historii pieska Lampo w dwóch językach, zarówno polskim jak i włoskim.

z serii: Uczniowie - o języku polskim

>> Język polski to język moich wakacyjnych pobytów w Polsce<<

SZKOLNE WYCIECZKI - POZNAJ POLSKĘ - KRAJ RODZINNY

W listopadzie 2022r. uczniowie Szkoły Polskiej w Rzymie w ramach programu rządowego *Poznaj Polskę – Kraj rodzinny* pojechali do Warszawy, Krakowa oraz Wielkopolski (Poznań-Gniezno) i Torunia. Bogaty program każdej wycieczki pozwolił uczniom zobaczyć najpiękniejsze i najważniejsze zabytki historyczne Polski. Uczniowie odwiedzili między innymi Zamek Królewski, Park Łazienkowski, Muzeum Polin, Muzeum Narodowe czy Powązki w Warszawie. W Krakowie zwiedzanie Skarbca na Wawelu pozwoliło uczniom zobaczyć szaty i insygnia królewskie oraz koronacyjny miecz królów Polskich – szczerbiec, a podczas wizyty w Muzeum Narodowym mogli obejrzeć wiele cennych dzieł sztuki, w tym słynną *Damę z gronostajem* autorstwa Leonarda da Vinci. Podczas wycieczki do Gniezna Poznania i Torunia licealiści odwiedzili miejsca związane z narodzinami Polski (Katedra Gnieźnieńska i Poznańska, Muzeum Początków Państwa Polskiego). W Rogalowym Muzeum Poznania zapoznali się z tradycją wypiekania rogalów, legendami i historią miasta. Następnie zwiedzili Stary i Nowy Toruń oraz Dom Mikołaja Kopernika. Dopełnieniem wycieczki była wizyta na Uniwersytecie Toruńskim. Uczestnicy wycieczek mieli okazję zgłębić historię ważnych wydarzeń i zobaczyć wiele najróżniejszych, oryginalnych dokumentów historycznych do tej pory znanych z kart podręczników. Wycieczka uczniów była szansą na dotknięcie polskiej kultury, historii i tradycji oraz wspólną integrującą uczniów przygodą.

Barbara Kosmowska

Justyna Bednarek

Rafał Witka

Nasi bibliotekarze, rodzice i nauczyciele często zadają sobie pytanie: Jak wychować czytelnika? Wiemy, że wbrew pozorom nawet w dobie komputerów i komórek dzieci mogą pokochać czytanie. Dlatego też oprócz rad typu: „Dawaj przykład!”, „Stwórz dobre skojarzenia!”, „Pozwól wybierać!” czy „Otaczaj dziecko książkami”- proponujemy spotkania z ulubionymi autorami ich książek. W Szkole Polskiej w Rzymie w ramach projektu *Spotkanie z polskim pisarzem* realizowanym wspólnie z Wydziałem Konsularnym w Rzymie oraz Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie gościliśmy m.in. następujących pisarzy: Barbarę Kosmowską, Grzegorza Kasdepkę, Rafała Witka, Liliannę Bardiejewską, Justynę Bednarek, Agnieszkę Steur, Renatę Piątkowską oraz Monikę Szumowską wraz z reżyserem i producentką filmu powstałego na podstawie jej powieści – panią Zofią Pęgowską i Tomaszem Stankiewiczem. Podczas tych spotkań dowiedzieliśmy się jak rodzą się pomysły na książki, dlaczego są pisane i czy warto je czytać oraz mieliśmy okazję dostać autograf od ulubionego pisarza.

TADEUSZALIA

W 2007 roku najpiękniejszą uroczystością szkolną były *Tadeuszalia*. Nad projektem i przygotowaniem pracowali wszyscy nauczyciele wspierani przez panią dyrektorkę Ewę Bilińską. Uczniowie przygotowali scenki z epopei narodowej *Pan Tadeusz*. Przebrani w przepiękne stroje z epoki przemarszerowali ulicami w samym centrum Rzymu podziwiani i nagradzani brawami przez rzymian i turystów. Po pochodzie, w murach szkoły przy Vico Doria, prezentowali przygotowane sceny. Projekt był również wzbogacony o konkurs recytatorski fragmentów *Pana Tadeusza*. Było pięknie, niezwykle kolorowo i elegancko.

CZYTANIE NIE MUSI BYĆ NUDNE! TWORZYMY I GRAMY!
GRA PLANSZOWA DO LEKTURY: « WŁADCA LEWAWU » 2020 R.

ZDJĘCIA Z LEKCJI P. JOANNY KAWULI

W CYKLU: CIEKAWY LEKCJE W NASZEJ SZKOLE

Jasełka 2022r. w szkole

Jasełka 2012r. w kościele na via Merulana

Współcześnie przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych, m.in. antropolodzy, filozofowie, socjologowie, historycy wychowania oraz pedagodzy podkreślają wartość tradycji i obyczajów. Wskazują oni potrzebę ich przekazywania kolejnym pokoleniom, ponieważ tradycja to największe dziedzictwo każdego narodu, a zarazem czynnik różnicujący poszczególne narody. W naszej Szkole bardzo poważnie podchodzimy do włączania w proces nauczania i wychowania tradycji polskiej. Jest ona elementem integrującym środowisko szkolne i polonijne. W okresie Bożego Narodzenia uczniowie z poszczególnych klas występują w przedstawieniu jasełkowym. Głównym założeniem tego wydarzenia jest, aby do tradycyjnego żłóbka mogli przyjść wszyscy. Jest wesoło, kolorowo i śpiewająco. Nasze przedstawienie ma miejsce zazwyczaj w naszej Szkole lub w zaprzyjaźnionych kościołach na via Merulana, lub na Placu Weneckim i dedykujemy je polonii rzymskiej. Widzowie, często z łezką w oku, obserwują polskie stroje narodowe, wzruszają się, słysząc i śpiewając polskie kolędy. A nasi aktorzy? Cóż.. chyba świetnie się bawią ...i uczą.

ŚW. MIKOŁAJ W SZKOLE POLSKIEJ W RZYMIE

Co roku, w pierwszym tygodniu grudnia ma miejsce w naszej Szkole niezwykle oczekiwane przez wszystkich wydarzenie. Do szkoły przychodzi Św. Mikołaj w towarzystwie Elfa. Najbardziej, jak zwykle, cieszą się maluchy, ale również uczniowie starszych klas nasłuchują odgłosów zbliżających się dzwoneczków oznajmiających przybycie Św. Mikołaja z prezentami. Kim jest Św. Mikołaj odwiedzający naszą Szkołę? To zazwyczaj tato któregoś z uczniów. Czasami jest on żartobliwy i gadatliwy, a czasami poważny i wymagający – zdarza się, że zamiast nauczycieli odpytuje uczniów z języka polskiego czy wiedzy o Polsce. Emocji jest wiele. Na zakończenie spotkania uczniowie i nauczyciele otrzymują w prezencie sprowadzane przez Radę Rodziców z Polski słodycze. Od tego momentu rozpoczyna się w szkole okres bożonarodzeniowy. Ubieramy choinkę, dekorujemy szkołę, ćwiczymy śpiewanie kolęd, przygotowujemy się do szkolnych jasełek i marzymy o spotkaniu z bliskimi przy wigilijnym stole.

MALOWANIE BOMBEK

Szkoła Polska w Rzymie przywiązuje dużą uwagę do wzmacniania poczucia tożsamości kulturowej swoich uczniów. Dlatego też często organizowane są warsztaty, podczas których pielęgnuje się polskie tradycje i obyczaje. Jednym z nich jest z pewnością coroczne malowanie bombek, organizowane w okresie świątecznym w naszej Szkole. Mogą w nim brać udział uczniowie oraz ich rodzice. Wszyscy z zapałem wykonują piękne ozdoby, wykazując przy tym wiele pomysłowości i kreatywności. Gotowe bombki są sprzedawane uczestnikom zabawy. Zebrane środki finansowe przekazywane są na różne cele charytatywne. Uczestnicy tego wydarzenia oprócz tworzenia ozdób świątecznych, śpiewają wspólnie kolędy, łamią się opłatkiem i składają sobie świąteczne życzenia. Dzieci mają okazję porozmawiać ze Świętym Mikołajem, który zawsze przywozi im prezenty. Organizowane warsztaty dostarczają mnóstwo radości oraz wprowadzają w magiczny klimat świąt Bożego Narodzenia.

Poloneza czas zacząć... tymi słowami 1 marca 2019 roku rozpoczęła się w salach Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie pierwsza studniówka uczniów Szkół Polskich w Rzymie i w Ostii. Od tej pory, co roku, uczniowie ostatnich klas liceum obu szkół witani przez Ambasadora RP oraz Konsula RP w Rzymie bawią się na balu studniówkowym. Oprócz pani Ambasador i pani Konsul towarzyszą im panie dyrektor obu szkół, nauczyciele i dumni rodzice. Wieczór zawsze należy do tych niezapomnianych. Niestety w 2021 obostrzenia związane z pandemią nie pozwoliły na zorganizowanie studniówki. Na szczęście od 2022 roku możemy kontynuować tę piękną uroczystość.

INAUGURACJA KONKURSU "BYĆ POLAKIEM"

W Instytucie Polskim w Rzymie w 2014 roku odbyła się inauguracja V edycji konkursu *Być Polakiem*. Uczniowie Szkoły Polskiej w Rzymie pod okiem nauczycielki języka polskiego pani Marty Czajczyńskiej, z udziałem uczniów Sobotniej Szkoły Języka Polskiego w Lago Patria, przygotowały przedstawienie napisane specjalnie na tę uroczystość. Zaproszeni goście z całego świata spotkali się z laureatami i wyróżnionymi IV edycji z terenu Włoch. Młodzież otrzymała z rąk pani poseł Joanny Fabisiak oraz pana Longina Pastusiaka polskie flagi narodowe jako pamiątkę uczestnictwa w konkursie.

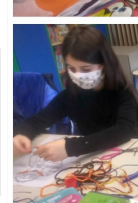
NA CYKLU: CIEKAWY LEKCJE W NASZEJ SZKOLE

KOLAŻ, PRZEKLADAMY SŁOWO NA OBRAZ, A POTEM REDAGUJEMY OPIS POSTACI

ZDJĘCIA Z LEKCJI P. J. KAWULI

W Kwirynale z prezydentem Włoch - Sergio Mattarella

kadr z filmu:
«Bycie w niebyciu. Sztuka w obozach koncentracyjnych»

Po odbiorze dyplomu z rąk prezydenta S. Mattarelli

kadry z reportażu RAI: «Suoni e immagini dal silenzio»

Wyjątkowym wydarzeniem w historii Szkoły był udział naszych uczniów w konkursie, organizowanym przez włoskie Ministerstwo Edukacji. Nagrodzony w 2020 r. film, pt. *Bycie w niebyciu. Sztuka w obozach koncentracyjnych*, przygotowany przez licealistów, pod kierunkiem p. J. Kawuli, utrzymany jest w konwencji programu historycznego, przybierającego formę fabularyzowanego dokumentu. Film, pt. *Za murami*, powstały pod kierunkiem p. A. Mazańskiej opowiada o losach artystów zamordowanych w Auschwitz. W Dniu Pamięci, delegacja nagrodzonej młodzieży odebrała dyplom z rąk prezydenta Republiki Włoskiej, S. Mattarelli. Ponadto młodzież została zaproszona do udziału w symposium poświęconemu Gino Bartali, z udziałem przewodniczącego Izby Deputowanych, Roberto Fico oraz *Podróż Pamięci* (wyjazd do Auschwitz wraz rządową delegacją). Prace filmowe i publiczne wypowiedzi naszych uczniów zyskały zainteresowanie mediów włoskich, czego efektem było wykorzystanie ich przez twórców reportażu, pt. *Suoni e immagini dal silenzio*, nadanego przez telewizję publiczną. Pracą, która zyskała uznanie komisji konkursowej w następnym roku był film, pt. *Witalizm pohloloaustowy Michała Głowińskiego*, przygotowany przez uczniów p. J. Kawuli. Wojenne losy małego Michała zostały przedstawione przez uczniów kl. 6, w konwencji teatryku kamishibai, natomiast licealiści w formie reportażu i wywiadu opisali traumę i wyrosłą z niej twórczość Głowińskiego. W nagrodę, reprezentantka grupy wraz z nauczycielką, została zaproszona na uroczystości, odbywające się w obecności najwyższych przedstawicieli władz Republiki Włoskiej, w pałacu prezydenckim. W XX edycji konkursu za pracę, pt. *Żydowskie dzieci generała Andersa*, przygotowaną pod kierunkiem pań: I. Dziadosz i J. Wójtowicz uczennice kl. 7e otrzymały wyróżnienie i list pochwalny od Kurator Oświaty w Rzymie.

VIAGGIO DELLA MEMORIA

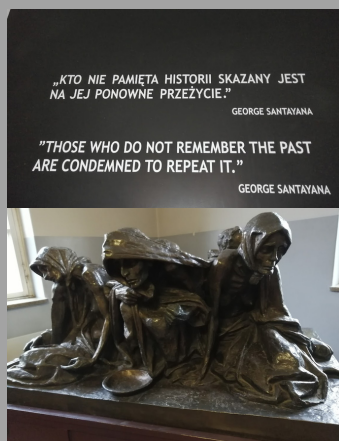

Z prof. Marcello Pezzetti

Od prawie 15 lat Szkoła Polska uczestniczy w projekcie organizowanym przez Rzymską i Żydowską Gminę. Nosi on nazwę *Viaggio della Memoria* czyli *Podróż Pamięci*. Biorą w nim udział licealiści wybranych szkół rzymskich. Wśród nich stałymi uczestnikami są nasi uczniowie. Projekt zapoznaje młodych ludzi z historią zagłady Żydów podczas II wojny światowej oraz przygotowuje ich do podróży do obozów Auschwitz i Neuengamme w okolicy Hamburga. Podczas wyjazdu można poznać ostatnich ocalałych z Zagłady, których co roku jest coraz mniej. Ulubieńcami młodzieży są Sami Modiano oraz siostry Andra i Tatiana Bucci, z którymi udało się nam zaprzyjaźnić i zostać w stałym kontakcie. Każdy uczeń, który udał się na taką wyprawę wrócił z niej bardziej dojrzały i wrażliwy na ludzkie cierpienie. Uczniowie naszej Szkoły biorą również udział w innych konkursach dotyczących tematu Zagłady Żydów organizowanych m.in. przez włoskie Ministerstwo Edukacji (MIUR).

Auschwitz

„KTO NIE PAMIĘTA HISTORII SKAZANY JEST
NA JEJ PONOWNIE PRZEŻYCIE.”
GEORGE SANTAYANA

“THOSE WHO DO NOT REMEMBER THE PAST
ARE CONDEMNED TO REPEAT IT.”
GEORGE SANTAYANA

Wyjątkowi i ważni goście często pojawiają się w progach Szkoły Polskiej w Rzymie.

W roku 2003 gościliśmy Pierwszą Damę Rzeczypospolitej Polskiej, Panią Jolantę Marię Kwaśniewską, żonę Aleksandra Kwaśniewskiego, pełniącego funkcję prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1995–2005. W trakcie wizyty Pierwsza Dama podarowała nam sztandar Szkoły Polskiej w Rzymie.

W 2014 roku odwiedziła nas kolejna Pierwsza Dama - Pani Anna Komorowska małżonka Bronisława Komorowskiego, ówczesnego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Spotkanie z uczniami, gronem pedagogicznym i rodzicami odbyło się w dawnej siedzibie przy Vicolo Doria, w pobliżu Placu Weneckiego.

W nowej siedzibie Szkoły, 17 maja 2016 gościliśmy małżonkę obecnego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Andrzeja Dudy, Panią Agatę Kornhauser - Dudę, której towarzyszyła żona Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie, pani Aleksandra Orłowska. Uczniowie w specjalnie przygotowanym przedstawieniu dla Pani Prezydentowej opowiedzieli o swoim przywiązaniu do Polski i drodze do osiągnięcia dwujęzyczności.

BALE KARNAWAŁOWE

Co roku w naszej Szkole odbywają się tradycyjne bale karnawałowe, które integrują całą społeczność szkolną. Bal ten jest długo wyczekiwaną atrakcją. Na tę okazję uczniowie mogą ubrać się inaczej niż zwykle, przebierając się za znaną i lubianą postać bajkową czy filmową. Podczas tej maskarady wybierany jest król i królowa balu. Rada Rodziców przygotowuje smaczny poczęstunek dla uczestników. Organizacją całej uroczystości zajmują się wychowawcy klas młodszych. Na balu karnawałowym wszyscy wspaniale się bawią. Wydarzenie to dostarcza wiele pozytywnych emocji i przeżyć nie tylko dzieciom, ale również dorosłym.

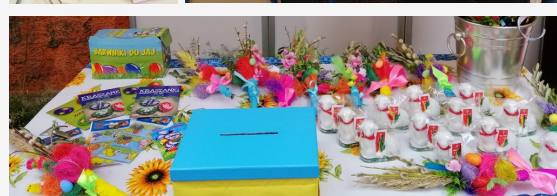
Głównym celem działalności charytatywnej w naszej szkole jest uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych ludzi, szczególnie dzieci. Kolejny już raz Szkoła Polska w Rzymie pokazała, że nie jest obojętna na ludzką krzywdę. Zaledwie kilka dni po agresji Rosji na Ukrainę cała społeczność Szkoły Polskiej w Rzymie i Ostii przygotowała zbiórkę środków dla dzieci z Ukrainy. Uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali "cegiełki", które zostały sprzedane podczas akcji *Bieg Wilczym Tropem* 6 marca 2022 r. Zebrano wtedy 2.171 euro i 10 zł. Za przesłane środki pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej TOP zakupili ukraińskim dzieciom niezbędne rzeczy. W ramach akcji charytatywnej *Dzieci dzieciom* udaliśmy się z pomocą ukraińskim uczniom w Polsce, wspierając Fundusz Stypendialny dla uczniów ukraińskich ze szkół średnich w Lubaczowie. W 2022 r. w naszej Szkole oraz podczas studniówki Szkół Polskich w Rzymie i Ostii, mającej miejsce w salonach Ambasady RP w Rzymie zebrano łącznie 1.130 euro.

Działalność charytatywna w naszej szkole nigdy nie ustaje. Przy każdej okazji staramy się pomagać potrzebującym, czego przykładem mogą być opisane poniżej kiermasze wielkanocne.

KIERMASZE WIELKANOCNE

Wielkanoc w naszej Szkole to wspaniała świąteczna atmosfera i zabawa nie tylko dla uczniów, ale i dla rodziców! Organizujemy z tej okazji wiele konkursów artystycznych czy kulinarnych, a kiermasze wielkanocne w naszej Szkole to już tradycja! Przygotowania do nich zaczynają się z dużym wyprzedzeniem. Uczniowie przygotowują ozdoby wielkanocne do sprzedaży. Powstają takie rękodzieła jak: palemki, baranki, jajeczka i inne stroiki.... Nasze stoisko znajduje się zwykle na dziedzińcu. Nad wszystkim dzielnie czuwają mamy z Rady Rodziców. W 2022 r. podczas kiermaszu wielkanocnego w Szkole Polskiej w Rzymie udało się zebrać 860,30 euro. Zgromadzoną kwotę, dzięki zaangażowaniu Rady Rodziców, uczniów i nauczycieli naszej Szkoły oraz pani Agnieszki Dobrowolskiej - pracownika Instytutu Polskiego w Rzymie, przeznaczono na Fundusz Stypendialny dla młodzieży ukraińskiej ze szkół średnich w Lubaczowie. W tym roku również miał miejsce kiermasz wielkanocny w naszej szkole – było jak zawsze radośnie i kolorowo!

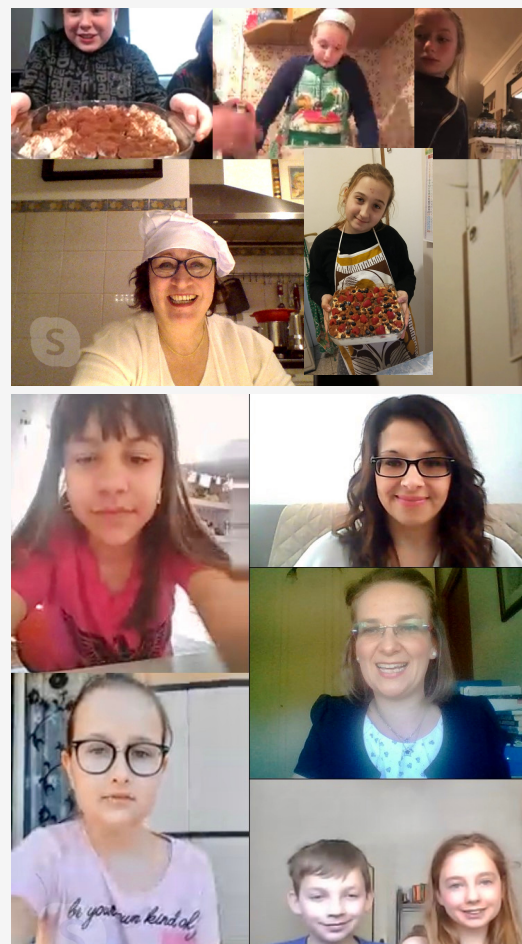
Bieg Tropem Wilczym to największy bieg niepodległościowy w Polsce poświęcony pamięci o żołnierzach niezłomnych, tych którzy po II wojnie światowej nie złożyli broni i walczyli z reżimem komunistycznym o wolną, niepodległą, samorządną Polskę. Bieg w Polsce odbywa się już od jedenastu lat, a 6 marca 2022 roku odbył się pierwszy raz w Rzymie. Nasza Szkoła uczestniczyła w nim również. Wydarzenie to oprócz samego biegu było czasem do głębszej refleksji, gdyż zbiegło się z wybuchem, na kilka dni wcześniej, wojny na Ukrainie. Obchody rozpoczęły się uroczystą mszą świętą, po której śpiewane były pieśni patriotyczne przygotowane przez Stowarzyszenie Polska w Sercu, a następnie odbyła się część artystyczna wykonana przez uczniów Szkół Polskich w Rzymie i Ostii. Po obchodach sprzedawane były cegiełki charytatywne na rzecz Ukrainy, wykonane przez uczniów obu szkół. Bieg odbył się pod pięknym błękitnym niebem a ciepłe promienie słońca pozwoliły na miłe spędzenie czasu przy przygotowanym poczęstunku.

z serii: Uczniowie - o języku polskim

>>Uczę się polskiego bo wtedy jestem bliżej mojej mamy! <<

NAUCZANIE W CZASACH PANDEMII

W czasie nasilenia pandemii, nie było możliwości przychodzenia na zajęcia do Polskiej Szkoły. W związku z tym nasze grono pedagogiczne, w bardzo krótkim czasie, przeorganizowało system nauczania i rozpoczęło lekcje on-line. Nie było to łatwe. Zarówno nauczyciele jak i uczniowie, żeby jak najwięcej skorzystać z tych lekcji musieli wykazać się dużą wytrwałością i cierpliwością oraz dużymi umiejętnościami z zakresu stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Każdy uczeń, nie wychodząc z domu, mógł w ten sposób uczestniczyć w zajęciach szkolnych. Prowadziliśmy zajęcia z języka polskiego i wiedzy o Polsce, a żeby umilić uczniom czas rozłąki z kolegami nauczycielami organizowaliśmy także zajęcia poza programowe, nawiązujące do polskich tradycji. Jednym z nich było pieczenie świątecznego ciasta „na ekranie”, robienie masek karnawałowych, przygotowywanie dekoracji wielkanocnych czy składanie sobie życzeń online. Uczniowie realizowali też różne projekty np. w okresie Bożego Narodzenia nagrywali w domu filmy-pocztówki z życzeniami. Zabawy przy tym było co niemiara.

Bardzo dużym zainteresowaniem wśród środowiska szkolnego cieszyła się *Spartakiada*. Jej celem była integracja nauczycieli oraz uczniów – z rodzicami, a także wychowanie poprzez zabawy edukacyjne, sportowa rywalizacja i oczywiście dobra zabawa. Była ona organizowana najczęściej w maju, w rzymskim parku Villa Pamphili. Na wszystkich zawodników – uczniów i ich rodziców – czekało wiele atrakcji oraz sportowych wyzwań, a każda z konkurencji wzbudzała ogromne emocje zarówno wśród uczestników, jak i głośno dopingującej widowni. Podczas zawodów rozgrywano różne konkurencje sportowe: skok w dal, rzuty do kosza, gra w piłkę, bieg

z przeszkodami, strzały na bramkę, slalom z piłką między pachołkami. Walcząc ramię w ramię, wszystkie drużyny wykazywały się hartem ducha, sportowym zacięciem, a przede wszystkim poczuciem humoru. Wszystkie konkurencje podlegały punktacji, a każda drużyna uczestnicząca w rozgrywkach zostawała nagrodzona dyplomem i medalem. Po zawodach wszyscy uczestnicy imprezy brali udział w pikniku, który był przyjemnym zakończeniem intensywnego wysiłku.

STAROPOLSKIE ZABAWY NA VIA APPIA ANTICA

Przez wiele lat szkolnym zwyczajem było organizowanie Spartakiad w Villa Doria Pamphili. Obecnie nasza Szkoła korzysta z małego przyszkolnego boiska, na którym w oczekiwaniu na lekcje odbywają się „mecze” między uczniami. Jednak wiosenne wyjścia w teren nadal cieszą się wielkim zainteresowaniem. W ostatnich latach, zazwyczaj w Dzień Dziecka, wszyscy - uczniowie, rodzice, przyjaciele i nauczyciele - udają się na via Appia Antica gdzie w pięknym gaju oliwnym bawią się w zabawy, które znali kiedyś nasi dziadkowie i rodzice. Często nauczyciele wprowadzają także nowe gry, ciesząc się powodzeniem u uczniów i rodziców. Pod koniec spotkania pod bacznym okiem dzieci chętnych do nauki wszystkiego co dla nich nowe, odbywa się koncert piosenek harcerskich, wędrownych, biesiadnych i patriotycznych w wykonaniu rodziców i nauczycieli. Przy okazji spaceru na via Appia Antica można zwiedzić Katakumby św. Kaliksta i św. Sebastiana, grobowiec Cecylii Metelli, Groty Ardeatyńskie, Kościół Quo Vadis oraz inne ciekawe miejsca.

SZKOLNE FESTYNY TEMATYCZNE

Jedną z tradycyjnych imprez organizowanych przez naszą szkołę są wiosenne festyny tematyczne dla uczniów, osób związanych ze środowiskiem szkolnym i nie tylko. Na wspólną zabawę przychodzą nasi uczniowie z rodzicami, włoskimi lub polskimi przyjaciółmi, krewnymi i gośćmi z Polski oraz całe grono pedagogiczne. Każdy festyn odbywa się pod innym hasłem np. *W kraju Mieszka I* lub *W kraju nad Wisłą* itp. Uczestników imprezy obowiązują odpowiednie stroje i rekwizyty związane z tematem uroczystości. Podczas tych imprez odbywają się różne gry i zabawy indywidualne oraz zespołowe. Inną atrakcją są rękodzieła artystyczne, w których uczniowie biorą udział pod okiem nauczycieli i rodziców. Podczas spotkania nie brakuje smakołyków, takich jak pączki przywiezione na tę okazję prosto z Polski. Zazwyczaj na zakończenie, rodzice, za namową pani Izy, zaczynają koncert różnych piosenek. Śmiechom i zabawie nie ma końca. Już nie możemy się doczekać kolejnego festynu...

Od kilkunastu lat w celu podtrzymywania pamięci o bohaterach 2 Korpusu Polskiego pod wodzą gen. Władysława Andersa, uczniowie naszej szkoły wraz z nauczycielami i rodzicami udają się na Monte Cassino. Od kilku lat realizujemy z Wydziałem Konsularnym i Polonii Ambasady RP w Rzymie projekt Integracyjnego Rajdu, podczas którego nasi uczniowie, wspólnie z uczniami innych szkół polonijnych we Włoszech, przemierzają szlak bitewny. Tego dnia odbywa się uroczysta msza święta na Cmentarzu Polskich Żołnierzy. Udział w niej biorą przedstawiciele władz z Polski i władz lokalnych. Nasi uczniowie pełnią gwardię honorową oraz zapalają znicze i składają kwiaty na grobach poległych żołnierzy. Mają też okazję zwiedzić Muzeum Pamięci 2 Korpusu Polskiego i Klasztor na wzgórzu. Uczestnicy rajdu odkrywają trasy z jakimi musieli zmierzać się żołnierze polscy wyzwalaający wzgórze. Poznają także miejsca i eksponaty upamiętniające wydarzenia tego okresu, m.in. pojazd 4 Pułku Pancernego "Skorpion", który w czasie natarcia na pozycje Niemców najechał na potrójną minę, powodując śmierć całej załogi czołgu oraz wiele innych interesujących historii.

>> Język polski jest dla mnie znakiem mojej tożsamości! <<

kpt. Władysław Dąbrowski

Spotkanie z kombatanami na cmentarzu polskim na Monte Cassino

SPOTKANIA Z WETERANAMI

Zarówno nasze miejsce zamieszkania jak i poczucie patriotyzmu motywuje nas do częstych kontaktów z weteranami II wojny światowej, a w szczególności z żołnierzami 2 Korpusu Polskiego generała Andersa. W związku z tym wyjeżdżamy często na spotkania z kombatanami na Monte Cassino, czy też udało się nam, przy pomocy Wydziału Konsularnego, zorganizować wspaniałą lekcję wirtualną z byłym żołnierzem 2 Korpusu, kpt. Władysławem Dąbrowskim. Pan Kapitan barwnie i niezwykle zajmująco opowiadał młodzieży o tym czym był dla niego 2 Korpus. Wszyscy byliśmy pod wrażeniem jego witalności, dobrego humoru, świetnej pamięci. To pierwsze spotkanie, które poprowadziła pani Ewa Nadziejka, z Wydziału Konsularnego w Rzymie zainaugurowało projekt poświęcony 2 Korpusowi gen. W. Andersa. Inne wirtualne spotkanie dotyczące historii kombatanów odbyło się z panem Przemysławem Budzichem, dziennikarzem, pasjonatem historii 2 Korpusu, którego film dokumentalny pt. *Nieśmiertelni* mieliśmy okazję wcześniej obejrzeć.

Jesteśmy Polakami mieszkającymi w Rzymie i okolicy co nas mobilizuje do poznawania miejsca, w którym żyjemy. Przez wiele lat w naszej szkole działał Klub Roma Antica. Członkiem klubu mógł zostać, nawet jednorazowo, każdy uczeń, rodzic czy nauczyciel Szkoły Polskiej, a nawet nasi przyjaciele i krewni. Zadaniem klubu było organizowanie, raz w miesiącu, wspólnych spacerów po Wiecznym Mieście. W ostatnich latach spacery te nie odbywają się tak często, aczkolwiek kilka razy w roku szkolnym udaje się nam to zrobić. Pani Iza przygotowuje trasę i zamienia się w wyśmienitego przewodnika. Oto tematy ostatnich spacerów: *Śladami wielkich Polaków, Rzymski barok, Caravaggio, Zamek św. Anioła, Polskie zwyczaje i tradycje związane z Dniem Wszystkich Św. i Dniem Zadusznym. Wizyta na cmentarzu Verano, Odkrywamy Kapitol - Muzeum Kapitołańskie, Koloseum i Palatyn, Polonika w Rzymie i tak dalej.* Przez lata wytworzyła się silna tradycja związana z naszymi spacerami. Tradycja ta „zmusza” nas do zakończenia wycieczki w lodziarni.

LEKCJE OTWARTE

Lekcje w naszej Szkole Polskiej w Rzymie są zawsze wyjątkowe. Często zajęcia tematyczne najmłodszych uczniów przeobrażają się w lekcje otwarte dla rodziców. Wspólne działania dzieci i rodziców pod kierunkiem nauczycielki to doskonały sposób na zaangażowanie do pracy nawet najbardziej nieśmiałych uczniów, a w efekcie końcowym niezawodny sposób na efektywną naukę i integrację grupy. Te aktywne warsztaty z rodzicami to wspólne odkrywanie języka polskiego, historii, kultury, a przede wszystkim wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej.

Jednym z ważniejszych zadań Szkoły Polskiej w Rzymie jest towarzyszenie uczniom w kształtowaniu ich tożsamości narodowej. W pierwszych latach nauki, uczniowie przychodzą do Szkoły Polskiej, ponieważ taka jest decyzja ich rodziców. Od samego początku bardzo mocno identyfikują się z kulturą polską, otwarcie przy tym deklarując, że kultura włoska jest dla nich równie ważna. Z naszych obserwacji wynika, że pierwsze „kryzysy tożsamościowe” pojawiają się wraz z nadejściem etapu młodzieńczego buntu, w ostatnich latach szkoły podstawowej. Wielu rodziców potwierdza nasze spostrzeżenia, prosząc o wsparcie w tym trudnym okresie. W odpowiedzi na tę potrzebę powstał projekt: *Moja Biało-Czerwona*. Na zakończenie nauki w szkole podstawowej, ósmoklasiści, przygotowują krótkie etiudy filmowe, które następnie przedstawiają rodzicom i nauczycielom. Mozolna praca nad tymi filmikami często wymaga zastanowienia się nad swoją tożsamością, pozwala podsumować swoje doświadczenia i odpowiedzieć sobie na pytanie – Co oznacza dla mnie bycie Polakiem i jednocześnie Włochem? Czy jest dla mnie Polska? W ten sposób proces wychowawczy prowadzony w szkole i rodziców zamyka pewien okres i pozwala uczniom zrozumieć sens nauki w Polskiej Szkole. W ostatnich latach wszyscy absolwenci szkoły podstawowej kontynuują naukę w liceum. I to jest nasz wspólny ogromny sukces!

PREZENTACJE GIMNAZJALNE I MATURALNE

Wieloletnią tradycją naszej Szkoły jest prezentowanie się młodzieży przed publicznością (przedstawiciele Ambasady, Rodzice, uczniowie) na zakończenie nauki w gimnazjum/szkole podstawowej oraz liceum. Na przestrzeni lat forma prac końcowych zmieniała się. Początkowo uczniowie opracowywali prezentacje multimedialne, w ostatnich latach zostały one wyparte przez przedstawienia teatralne oraz filmy. Tematy prac uczniów kończących gimnazjum związane były z ich zainteresowaniami, idolami, miejscami bliskimi ich sercu. W ostatnich latach ósmoklasiści przygotowują filmy na temat: *Moja Biało - czerwona*. Licealiści natomiast mogli wybierać spośród zagadnień literackich, historycznych, biograficznych lub dotyczących tożsamości, dwujęzyczności czy dwukulturowości. Ocenie podlegały wartość merytoryczna i estetyczna prezentacji, poprawność językowa oraz umiejętności oratorskie. W 2019 r. gimnazjaliści po raz pierwszy wystąpili na deskach teatru szkolnego. Wystawiono balladę *Świtezianka* (kl.3c, p. Marta Lazarowicz), *Dziady, cz.II* (kl. 3e, p. Zuzanna Oleksy) oraz *Balladynę* (kl. 3a i 3b, p. Joanna Kawula).

I Nagroda w konkursie: *Śladami Polaków w...* Młodzież zwiedziła interesujące miejsca w Polsce, wzięła udział w warsztatach filmowych, charakteryzatorskich, malarskich.

Początki działalności Koła Filmowego, prowadzonego przez p. Joannę Kawulę, związane są z konkursem: Stowarzyszenia Wspólnota Polska *Śladami Polaków w...* Praca nad filmami okazała się dającą wiele satysfakcji przygodą. Prawie wszystkie filmy otrzymały nagrody w międzyszkolnych konkursach. Pierwsze kroki młodzi pasjonaci stawiali, idąc śladami Marysieńki Sobieskiej i założyciela polskiego kościoła. Tak powstały filmy: *Marysieńka i Hozjusz*. Podążając śladami żołnierzy II Korpusu Polskiego, dotarli na Monte Cassino i do Bolonii. Po 73 latach weszli do miasta przez tę samą bramę, po tych samych schodkach wspięli się na wieżę, na której w 1945 r. zawisła polska flaga, następnie przeprowadzili wywiad z włoskimi historykami, a w sondzie ulicznej sprawdzili wiedzę bolończyków na temat wyzwolenia miasta. Filmy: *Zwycięzcy spod Monte Cassino* oraz *Bolonia – ostatni bój* pokazują nie tylko wkład polskich żołnierzy w kampanię włoską, ale podejmują kwestie mniej znane szerszemu odbiorcy. Większość filmów utrzymanych jest w konwencji magazynu historycznego. Prowadzący go zarysowują problematykę, przeprowadzają wywiady, zapraszają widzów do obejrzenia materiału filmowego lub fabularnych filmików.

Praca nad każdym filmem, ze względu na długość i różnorodność formy, wymagała ogromnego nakładu czasu, wysiłku i cierpliwości.

KONKURSY SZKOLNE I POZASZKOLNE

Uczniowie naszej Szkoły z powodzeniem biorą udział w prestiżowych konkursach pozaszkolnych. Głównym ich celem jest uświadamianie i umacnianie tożsamości narodowej, budowanie poczucia wspólnoty wśród młodych Polaków, propagowanie wiedzy o historii Polski, doskonalenie sprawności języka polskiego, pisanego i mówionego.

Laureaci konkursów:

- konkurs *Być Polakiem*: Sofia Di Ascenzi, Natalia Smaga, Martina Sulisz, Susanna Bajdzimska (nauczyciele prowadzący: J. Wójtowicz, J. Kawula, M. Lazarowicz);
- Konkurs historyczny *Patria Nostra*: Nicolo Palombi, Olivier Sychowski, Giuliano Ongaro (p. Z. Oleksy), film, pt. *Błękitna Armia*;
- Konkurs *Śladami Polaków w...*

Jana Rzepka, Marta Komarowska, Dawid Świętochowski, Jakub Gołębiowski (p. Izabela Dziadosz, p. J. Kawula); film, pt. *Marysieńka*;

Jana Rzepka, Marta Komarowska, Dawid Świętochowski, Jakub Gołębiowski, Aleksandra Szeliga (p. J. Kawula), filmy: *Zwycięzcy spod Monte Cassino* oraz *Bolonia- ostatni bój*;

Susanna di Stefano, Veronica i Federica Fucito (p. Z. Oleksy) oraz Alicja i Aleksandra Szeliga (p. J. Kawula), prace literacko plastyczne;

- Konkurs Historyczny o *Żołnierzach Wyklętych*

Susanna Di Stefano (p. A. Mazańska), piosenka,

Alicja Szeliga (p. J. Kawula), odznaka,

- Konkurs *Kalendarz dla Niepodległej*

Sofia Di Ascenzi (p. I. Dziadosz), wyróżnienia za prace grupowe przygotowane pod opieką p. D. Stryjak, A. Mazańskiej;

- Konkurs: *Ignacy Jan Paderewski - pianista, wirtuoz, kompozytor, polityk, dyplomata, mąż stanu, mecenas sztuki i architektury*

Paolo Minucci

- *Młodzi pamiętają o Shoah (2020- 2022)*

Nagrodzone i wyróżnione filmy: *Bycie w niebyciu. Sztuka w obozach koncentracyjnych* (kl. 3b LO, p. J. Kawula); *Za murami* (kl. 1a LO, p. A. Mazańska); *Witalizm pohołokaustowy Michała Głowińskiego* (kl. 6d, kl. 1b LO, p. J. Kawula); *Żydowskie dzieci generała Andersa* (kl. 7e, p. I. Dziadosz, J. Wójtowicz);

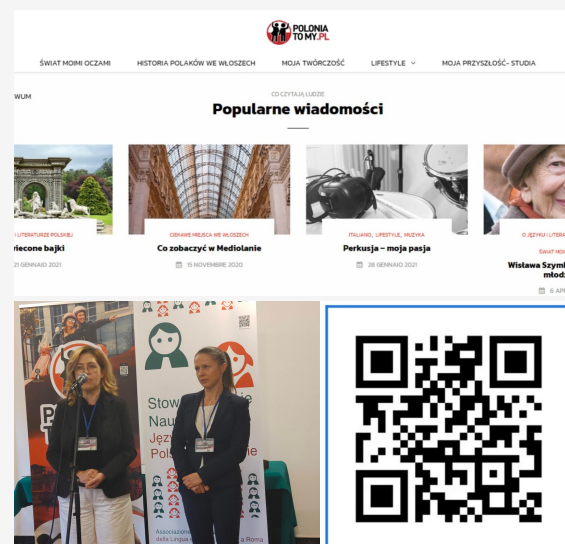
- konkurs recytatorski *Słowem Polska*, Kancelaria Prezydenta RP

Natalia Smaga (p. J. Kawula), zakwalifikowanie się do etapu krajowego:

- Konkurs Literatury i Języka Polskiego dla Polskich Uczniów Szkół za Granicą

Wojtaszek Sylwia (p. Marta Lazarowicz), zwycięstwo na etapie szkolnym.

Konkurs literacki *Dobra Szkoła Nowy Jork* pt. *Nadzieja bez granic*: Sofia Di Ascenzi za wiersz *Nadzieja*, Klaudia Skorek za prozę pt. *Nadzieja w czterech odstępach*.

W 2020 z inicjatywy Pani Prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie, a jednocześnie Pani Dyrektor Szkoły Polskiej w Rzymie - Pani Danuty Stryjak oraz przy wsparciu Konsulatu RP w Rzymie, utworzony został portal internetowy www.poloniatomy.pl. Portal został stworzony z myślą o wszystkich młodych ludziach, którzy ukończyli szkoły polonijne w całych Włoszech, a chcieliby nadal podtrzymywać i rozwijać kontakty w środowisku polonijnym, tym samym poszerzać wiedzę i kulturę o Polsce. Jest to portal prowadzony przez młodych Polaków dla młodych Polaków mieszkających we Włoszech. Jest to miejsce, które ich łączy i integruje, które sami, wspólnie od podstaw stworzyli i które stało się dla nich ważne, interesujące i inspirujące. Ze środków pozyskiwanych z różnych organizacji do tej pory udało się zorganizować warsztaty dziennikarskie oraz I Kongres dla młodzieży Polonijnej z Włoch. Uczestnicy tych spotkań poznali kulisy przeprowadzenia wywiadów telewizyjnych, nauczyli się tworzenia podcastów oraz redagowania artykułów.

PROJEKT ŚLADAMI POLAKÓW W RZYMIE

Wieczne Miasto od wieków przyciągało polskich artystów, uczonych, świętych, podróżników. Od 2019 r. uczniowie naszej Szkoły przemierzają wydeptane przez naszych rodaków ścieżki, poszukując w nim polskich śladów. Celem, opracowywanych przez nauczycieli projektów, jest umożliwienie uczniom zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat życia i działalności wybitnych Polaków oraz ich związków z Rzymem. W 2019 r., uczniowie zwiedzili miejsca związane, m.in. z Hozjuszem, Marysieńką Sobieską, św. Maksymilianem Kolbe, św. Andrzejem Bobolą, Igorem Mitorajem, Czesławem Miłoszem (projekt: *Śladami Polaków w Rzymie*).

W 2021 r., w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości oraz Roku Polskiego Romantyzmu, nasza Szkoła realizowała dwa podobne projekty: *Spacery dla Niepodległej* oraz *Śladami Romantyków Polskich*. Uczniowie spacerowali szlakiem pierwszych chrześcijan, który poznawali, czytając Qvo vadis Henryka Sienkiewicza, zwiedzili Bazylikę św. Bartłomieja (relikwie polskich męczenników: Karoliny Kózki, Stanisława Starowieyskiego i księdza Jerzego Popiełuszki). Na szlaku wytyczonym przez polskich romantycznych poetów recytowali ich wiersze. Końcowym etapem wszystkich grup była wystawa: *Jan Paweł II - z Krakowa do Rzymu na zdjęciach Adama Bujaka* na Papieskim Uniwersytecie Św. Tomasza z Akwinu (Angelicum).

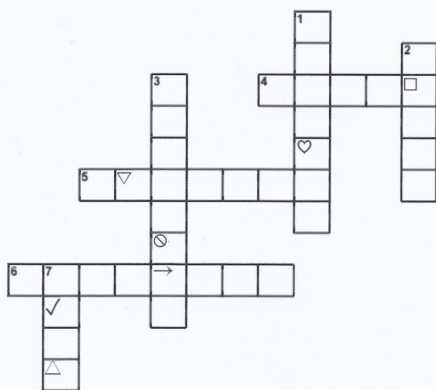

8 listopada obchodzony jest Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania. Celem święta jest promowanie zdrowego modelu odżywiania szczególnie wśród najmłodszych, ale też dorosłych i osób starszych. Najmłodsi uczniowie Szkoły Polskiej w Rzymie we współpracy ze Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka i Kultury Polskiej w Rzymie oraz Radą Rodziców SP w Rzymie, pod patronatem Pana Ambasadora Artura Polloka - Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, przy Światowym Programie Żywnościowym oraz przy Międzynarodowym Funduszu Rozwoju Rolnictwa w Rzymie przystąpili do realizacji wieloetapowego projektu: *W zdrowym ciele zdrowy duch* (Mens sana in corpore sano). Głównym celem naszych działań jest zwrócenie uwagi odbiorców na korzyści płynące ze zmiany stylu życia na zdrowy, aktywny i sportowy, a przede wszystkim na przeciwdziałanie otyłości dziecięcej. Uczniowie pod kierunkiem pani Sylwii i pani Beaty, zajmują się tym ważnym tematem już od kilku lat. Stworzona na tą okazję piosenka *WITAMINKI RAP* inaugurowała projekt. W teledysku udział wzięli najmłodsi uczniowie Szkoły Polskiej w Rzymie.

SPRAWDZ SWOJĄ WIEDZĘ! :)

Poziomo:

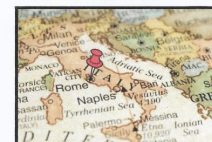
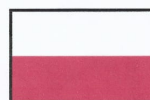
4. Polska Białą-Czerwona;
5. Inaczej wycieczki, wyjazdy ze Szkoły Polskiej;
6. Co łączy kraje Polska i Włochy ?

Pionowo:

1. Jaką muzyką rozpoczyna się bal studencki w Szkole Polskiej?
2. Edukacja, uczenie się, ale i uczenie kogoś;
3. Pisanki, Święty Mikołaj, Jasełka.
7. Włoskie miasto, w którym znajduje się Polska Ambasada;

Hasło: _ _ _ _ - _ _ _ _ _
 Δ▽→□ ▽→○✓×✓♥□

R	S	D	P	I	G	F	L	A	G	A	F	F	S	N
F	C	U	F	I	K	A	O	M	P	F	R	L	N	B
B	I	R	E	I	B	O	E	B	A	N	M	Z	B	R
L	U	P	C	A	B	Z	I	A	Z	C	G	C	E	F
R	N	N	D	N	L	I	Z	S	M	A	J	D	K	Y
H	B	J	K	A	E	L	Y	A	M	H	U	L	M	F
L	L	R	J	N	G	R	U	D	Z	I	Ń	S	K	I
T	H	P	E	R	I	W	B	A	N	S	M	H	Z	K
B	C	L	B	I	T	H	E	D	B	T	A	Y	U	M
B	N	D	E	Z	Y	F	G	P	W	O	K	N	N	I
J	P	K	G	O	M	Z	W	B	D	R	Z	Y	M	A
P	A	S	O	W	A	N	I	E	G	I	M	O	K	Y
H	N	B	D	O	C	O	E	U	E	A	L	Y	E	A
B	J	U	Ł	H	J	J	O	N	D	E	L	W	Y	Y
N	S	Y	O	P	A	H	B	C	B	O	J	J	B	Z

Muzyka: Ryszard Rynkowski
Słowa: Jacek Cygan

Hymn Szkoły Polskiej

im. Gustawa Herlinga - Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie

*Co to znaczy Polska Szkoła?
Jeśli chodzą tu Giorgio, Grześ i Krzys.
Giulia, Paolo, Asia i Mariola
czy Warszawa to, czy może miasto Rzym?*

*My kochamy polską szkołę,
jedno serce, strony dwie!
Włoskie myśli - polskie słowa
lub na odwrót jak kto chce!*

***Niech żyje szkoła, Polska Szkoła!
W tym mieście co się zowie Rzym!
Jest czasem smutna, czasem wesola
Czyli taka jest jak my!***

*Jak po włosku będzie „mama”?
Każdy dobrze wie, że to tak samo brzmi
ale „książka”, „lody” czy „śmietana”?
Choćbyś głowił się, to nie wymyślisz nic!*

*Właśnie po to jest ta szkoła
by rozumieć lepiej się.
Polskie myśli – włoskie słowa
lub na odwrót jak kto chce!*

***Niech żyje szkoła, Polska Szkoła!
W tym mieście co się zowie Rzym!
Jest czasem smutna, czasem wesola.
Czyli taka jest jak my!***

